

Syntagma Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Disputatio IV. De Effectibus Prædestinationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](#)

DISPUTATIO IV.

De Effectibus Prædestinationis.

SECTIO I.

Vtrum Prædestination aliquos habeat effectus, & quas conditiones requirant?

DVERTES, questionem quoad primam partem posse procedere, aut de prædestinatione formalis, sive de actibus divinis internis, in quibus supra diximus constitere prædestinationem formaliiter: aut de prædestinatione objectiva, sive de objectis, que illi actus interni Dei prædestinantis ponunt in ipso prædestinato; & de his, aut totaliter, aut partialiter. His postis.

Dificultas 1. Utrum prædestination aliquos habeat effectus: & in quo genere causa? Dico primò. Prædestinationis formalis plures habent effectus. Ita communiter Doctores in. 1. dis. 40. & 41. D. Thom. 1. p. q. 23. a. 2. D. Aug. lib. de prædest. Sanctor. cap. 10. & lib. de bono persever. cap. 14. P. Soar. lib. 3. de prædest. cap. 1. n. 1. P. Tanner. de prædest. d. 3. q. 3. dub. 1. n. 3. & alii. Probatur primò, quia illud est alicuius causæ effectus, quod ab illa habet esse, & ad finem ab ea intentum conducit; sed plura dona habent esse à prædestinatione formalis; & ad gloriam ab ea intentum conducunt; siquidem per illam decrevit Deus dare auxilia congrua, gratiam finalem, & alia gratiæ dona ad Beatitudinem conducentia; & in tempore applicat Omnipotentiam ad illa in executione tribuenda juxta illud D. Aug. loco cit de prædest. Sanctor. Prædestinationis Dei, inquit, *qui in bono est, gratia est preparatio; gratia vero est ipsius prædestinationis effectus;* ergo &c.

Probatur secundò, quia prædestinationis, ut diximus, est pars providentiae efficacis Dei; sed hac, cum sit ordinatio efficacis mediorum ad finem, habet pro effectibus ipsa media; ergo etiam prædestinationis sic illa habebit. Confirmatur ex illo ad Rom. 8. ibi: *Quos prædestinavit, eos & vocavit; quos autem vocavit, illos justificavit; quos autem justificavit, illos & glorificavit:* Ubi prædestinationis attribuit tantum effectus sua causæ vocationem, justificacionem, & glorificationem; ergo &c.

Dico 2. Prædestinationis formalis est causa suorum effectuum in genere causæ efficientis. Ita P. Soar. cit. n. 3 & P. Tanner. cit. n. 3. Probatur, quia Prædestinationis formalis consistit in actibus intellectus, & voluntatis divina, ut supra diximus, qui sunt ipse Deus; sed Deus per hos actus mediante Omnipotencia determinatur ad producendum physicè, & in genere causæ efficientis supra dictos effectus; ergo prædestinationis formalis est eorum causa in genere effectivo. Confirmatur, quia prædestinationis formalis, cum sit aliquid divinum, non potest esse causa intrinseca respectu alicuius creaturæ, siveque neque materialis, neque formalis: Non extrinseca finalis; siquidem Deus non confert illas gratias

ut prædestinet, sive propter prædestinationem formalem, immo potius, quia prædestinat, ideo illas tribuit; ergo est earum causa efficientis, cùm alia non appareat.

Oppones 1. Deus efficit illös effectus etiam, ut suam impleat voluntatem prædestinantem; sed hæc ratio caufandi pertinet ad causam finalē; ergo ad hanc pertinet prædestinationis formalis. Respondeo impletionem illam Voluntatis Divinæ non pertinere ad prædestinationem formalem, sed ad illius effectus. Unde argumentum solū probat, ipsam prædestinationem formalem esse causam efficientem suorum effectuum, & ex his unum esse propter aliud. Addo cum P. Soar. cit. illum finem rediū ad finem generalem divinorum operum, qualis est manifestatio Divinæ Omnipotencie, & aliorum Attributorum; ideo enim Deus vult suam prædestinationem infallibiliter impleri, ut ejus Bonitas, & divina Potentia ostendatur; sed hæc ostensio est effectus prædestinationis, & non ipsa prædestinationis; ergo prædestinationis non est finis, sed causa efficientis suorum effectuum.

Oppones 2. Sola voluntas, qua applicat Omnipotentiam ad suos effectus producendos, censemur cum illa eorum causa efficientis; sed non sic eam applicat Voluntas Divina, prout intendit gloriam prædestinatis; ergo saltem hæc non erit causa effectiva; cùm tamen sit prædestinationis formalis. Respondeo primò negando minorem, falsò enim supponitur, voluntatem intendentem, & exequentem, sive applicantem in Deo esse diversas, ut supra diximus; unde si hæc est causa efficientis, etiam illa, cùm sit eadem. Respondeo secundò, dato quod sint diverse, voluntatem illam intendentem, licet non applicet Omnipotentiam immediatè, & per se; applicare tamen mediatè, & remotè, quantum applicat Voluntatem Divinam ad vocationem exequentem eliciendam, in hac enim consummatur prædestinationis, in illa incipit, quod sufficit, ut dicatur causa efficientis, saltem remota.

Dico 3. Prædestinationis objectiva adæquate sumpta nullum habet effectum. Est evidens. Probatur, quia prædestinationis objectiva, prout sic sumpta conflatur ex omnibus effectibus prædestinationis formalis; sed extra omnes non datur alius, quem causet; alioqui jam illi non essent omnes, neque prædestinationis objectiva adæqua; ergo hæc prout si sumpta nullum habet effectum.

Dico 4. Prædestinationis objectiva inadæquate sumpta suos habet effectus: sive unus effectus prædestinationis formalis causat alium, idq; secundum omnia causarum genera. Ita P. Soar. cit. n. 2. Probatur, quia gloria primò intenta causat finaliter meritam justificationem; justificatio etiam finaliter causat vocationem: merita quodam modo effectivè causant gloriam; contrito ut disponens ad justitiam reducitur ad causam materialem, siveque de aliis; sed hæc pertinent ad prædestinationem objectivam; ergo hæc sumpta inadæquate suos habet effectus. Confirmatur, quia ad effectus naturales concurrent omnia causarum genera; ergo etiam ad effectus supernaturales gratiæ, & gloriæ; sicut enim Deus in ordine naturali providit effectus & causas ad illos necessarias, ita similes effectus, & causas cum proportione præordinavit in ordine supernaturali.

Dices: Si prædestinationis objectiva haberet illos effectus, cùm illa sit effectus prædestinationis formalis, ut diximus, etiam hæc, saltem mediatè, eosdem

etdem haberet effectus juxta proloquium: *Quidquid est causa cause, est causa sui causati; sed hoc supra negavimus; diximus enim, prædestinationem formalem non causare materialiter, neque finaliter; ergo &c.* Respondeo negando majorem quoad ultimam partem; ad probationem dicimus, illud proloquium intelligendum esse de causalitate in eodem genere, in quo prima causa causat secundam; non autem in diverso; ideoque licet Deus causet materiam & formam, & haec causentur ad invicem materialiter, & formaliter, non ideo Deus dicitur ratione illarum causare etiam materialiter, & formaliter, quia illas non sic, sed efficienter causat, diceretur autem causare ratione illarum, si illæ in eodem genere effectivo, in quo causantur, ad invicem effici causæ; sive simili ter dicendum de prædestinatione formalis.

10. Dificultas 2. Quid ot, & quales conditiones requirantur, ut aliquod beneficium sit prædestinationis effectus? Dico primò. Ut aliquid sit effectus prædestinationis, debet esse effectus Dei. Ita P. Soar. lib. 3. de prædest. cap. 2. num. 2. P. Herice d. 30. cap. 1. num. 1. P. Tanner. cit. d. 3. q. 3. dub. 1. n. 4. P. Amicus d. 15. sct. 5. n. 133. & alii. Probatur, quia cùm prædestinationis consistat in actibus internis Dei, quidquid illa causat, censetur causari ab ipso Deo, cum quo est idem, ipsique Deo specialiter tribuitur; ergo quod non potest à Deo causari, neque est illius effectus, ut non potest esse peccatum, non potest etiam esse effectus prædestinationis; ergo ut aliquid sit effectus prædestinationis, debet esse effectus Dei.

11. Dico 2. Ut aliquid sit prædestinationis effectus debet aliquo modo conducere ad salutem æternam consequendam. Ita P. Soar. cit. num. 9. P. Herice cit. n. 3. P. Tanner. cit. n. 6. P. Amicus cit. Lezana tract. 4. de prædest. d. 10. q. 1. & alii. Probatur primò ex definitione prædestinationis tradita à D. Aug. Est preparatio beneficiorum Dei, quibus certissime liberantur quicunque liberantur; ergo si homines per talia beneficia, sive prædestinationis effectus liberantur, sive salutem consequuntur, ipsi effectus semper actu conducunt ad salutem consequendam.

12. Probatur secundò, quia prædestinationis effectus constituitur talis per hoc, quod procedat à voluntate Divinæ versante circa prædestinatos, prout haec distinguitur ab aliis, quæ versatur circa reprobos; sed illa circa prædestinatos per id distinguuntur ab hac circa reprobos, quod illa aliquomo do conduceat actu ad salutem cœsequendam, & non ita conduceat haec; ergo hoc idem habebit ejus effectus.

13. Quæres hic primò: An si hujusmodi effectus conducant ad solum augmentum gloriae, sint adhuc effectus prædestinationis? Affirmative. Ita P. Arriga d. 38. sct. 1. subsc. 1. n. 2. Probatur, quia prædestinationis non ita sumitur indivisibiliter, ut talis sit tantum in ordine ad primum gradum gloriae, qui solus necessarius est ut homo salveretur, sed etiam in ordine ad omnem illam gloriam, ad quam homo de facto est destinatus; ergo non solum illud, quod conduceat ad primum gradum, sed etiam omne aliud, quod conduceat ad ejus augmentum, erit effectus ipsius prædestinationis.

14. Dices 1. Consecutio gloriae accidentalis non conduceat actu ad ipsam gloriam consequendam; si quidem nequit in se ipsam influere; & tamen est effectus prædestinationis; ergo jam non omnis effectus conduceat actu ad gloriam consequendam. Respondeo negando majorem; conduceat enim

faltem passivè, & terminativè, quatenus terminat, & terminando prestat alis, ut inserviant ad eam consequendam, quod sufficit ut illa prout sic dicatur effectus prædestinationis.

Dices 2. Gratia collata reprobis conduceat ad salutem, quatenus est gloria semini, & hereditatis debitum; & tamen non est effectus prædestinationis; ergo &c. Respondeo distinguendo majorem: conduceat ad salutem potentia; concedo maiorem: actu; nego majorem: nos autem dicimus, effectus prædestinationis, ut tales sint, debere sic conduceat actu.

Dices 3. De facto sapientius dantur prædestinationis auxilia gratiarum, quæ propter non acceptationem, imò propter resistentiam voluntatis, nullam habent efficaciam, neque cum fructu concurvant ad salutem consequendam; & tamen sunt effectus prædestinationis; ergo &c. Respondeo negando minorē; talia enim auxilia sunt tantum effectus communis providentiae supernaturalis, sicut etiam sunt in reprobis.

Quæres secundò: An necessarium sit ad effectum prædestinationis, quod duret in perpetuum? Negativo. Ita P. Soar. cit. n. 9. & P. Herice cit. n. 3. Probatur, quia sequeretur, solos habitus infusos cum gratia esse effectus prædestinationis, & non ita tales esse vocaciones, neque alia auxilia congrua, cùm soli illi durent in perpetuum in gloria cum ipsa gratia; haec autem perent absolute, licet quatenus conducant ad ipsam gloriam, dicantur aliquo modo durare in illa, veluti in effectu; sed hoc non est dicendum; ergo &c.

Unde advertes cum P. Amico cit. n. 134. etiam non esse necessarium, ut aliquid sit effectus prædestinationis, quod conduceat actu ad Beatiitudinem supernaturalem positivè merendo illam, aut ejus augmentum, sed satis esse, si aliquo modo ad illam disponat proximè, aut remotè; positivè, aut negativè, removendo scilicet impedimenta & peccata, quæ impediunt, ne prædestinatus cum auxiliis beatitudinem, aut ejus augmentum fibi mereatur.

Dico 3. Ut aliquid sit effectus prædestinationis, debet procedere ex illa, ut ex speciali intentione dandi gloriam. Ita D. Soar. cit. num. 7. P. Herice cit. n. 1. P. Tanner. cit. num. 5. & alii. Probatur primò, quia primum totius prædestinationis fundatum est intentione dandi gloriam, ut supra diximus; ergo ut aliquid sit effectus ipsius prædestinationis, debet ab hac intentione procedere, tanquam medium à fine; sicut enim finis est ultimus in executione, ita est primus in intentione, propter quem omnia alia cœliguntur. Secundò ex D. Aug. quin eo distinguit gratiam collatam prædestinato à gratiâ reprobis collata, quod illa detur ex proposito, seu intentione efficaci dandi gloriam, & non sic ista; ergo omnis ejus effectus debet procedere ex speciali illâ intentione dandi Beatiitudinem.

Dices: Communia beneficia, qualia sunt Incarnationis, Passio, Redemptio, Institutio Sacramentorum, Prædicatio Evangelii, & similia, sunt effectus prædestinationis; siquidem actu ad illam conduceant; & tamen non detur ex illa speciali intentione dandi gloriam; alsoqui cùm sint etiam reprobis applicata, hi etiam salvarentur; cùm specialis intentionis Dei efficax frustrari non posset; ergo non est necesse, quod effectus prædestinationis ex tali intentione procedant. Respondeo distinguendo majorem; sunt effectus prædestinationis, prout procedunt à providentia communis, & generalis

generali voluntate supernaturali inefficaci salvandi omnes; nego majorem: prout procedunt à particulari applicatione ad electos cum actuali efficacia ad salutem in effectu consequendam orta ex speciali voluntate, quā Deus dilexit eos supra reprobos; concedo majorem: hæc autem specialis applicatio, cùm procedat ex speciali intentione dandi gloriam, ob illam manent jam hujusmodi beneficia, licet communia, effectus prædestinationis.

21. Dico 4. Ut aliquid sit effectus prædestinationis debet aliquo modo spectare ad ordinem gratiæ, & supernaturalem providentiam. Ita P. Soar. cit. n. 3. P. Herice cit. n. 2. P. Tanner. cit. n. 4. P. Amicus cit. n. 135. & alii. Probatur primò ex D. Aug. lib. de prædest. Sanctor. cap. 10. ibi: *Prædestination est gratia preparatio, gratia vero est ipsius prædestinationis effectus.* Secundò ex ipsius prædestinationis definitione, de quā jam supra diximus esse ordinationem ad finem supernaturalē per media supernaturaalia consequendum; ergo &c.

22. Probatur tertio, quia effectus prædestinationis, aut sunt media ad ejus finem consequendum, aut sub aliqua ratione ad illum conducunt, ut diximus; sed finis est supernaturalis, seu ordinis gratiæ; ergo etiam tales debent esse effectus; siquidem debent habere proportionem cum fine, ut ad illum ut media ordinentur, & ad illum conducant; hanc autem proportionem non habent cum fine supernaturali illa, quæ non sunt aliquo modo supernaturaalia.

23. Utrum autem hujusmodi effectus prædestinationis, ut tales sint, debeant esse supernaturailes intrinsecè quod substantiam: an solum extrinsecè quod modum? Utrumque affirmant aliqui; dicunt enim res in entitate naturales ita posse disponi à Deo authore gratiæ, ut aliquo modo inseruant ad Beatitudinem supernaturalē consequendam; sicut bona indoles, & ingenium maximè inserviant ad virtutes comparandas. De hoc tamen infra dicemus.

24. Dico 5. Ut aliquid sit prædestinationis effectus, debet de facto esse ex gratiâ Christi Redemptoris, sive ex illius meritis habitus in Passione. Ita P. Herice cit. n. 4. P. Tanner. cit. n. 4. P. Ruiz d. 21. sect. 2. n. 7. & alii. Probatur primò ex D. Aug. qui agens de effectibus prædestinationis, illos attribuit gratiâ Christi Domini, ut patet ex epist. 95. ibi: *Hanc apostolicâ doctrinâ gratiam hoc nomine appellat, quâ salvamur, & iustificamur ex fide Christi: (similiaq; habentur in Concil. Milevit. & Arausic. agendo de necessitate gratiæ per Christum;) sed per eundem D. Aug. omne, quod est ex gratia, seu meritis Christi, est ex illius Passione, & morte; siquidem in illis, seu in ordine ad illas sicut ejus meritum ultimò completum; ergo omnes prædestinationis effectus sunt ex gratiâ Christi Redemptoris, sive ex illius Passione, & Morte. Secundò, quia Christus Dominus, ut supra diximus, sicut prædestinatus Redemptor, fons, & principium omnis sanctificationis ante omnes homines; ergo omnis gratia sicut ei collata ex illius meritis ut Redemptoris; consequenterque omnes prædestinationis effectus fuerunt ex illius Morte, & Passione.*

25. Oppositum tenet P. Soar. cit. num. 5. dicens de facto omnes prædestinationis effectus fuisse quidem ex gratia Christi, sed Christi, aut Redemptoris, quatenus hominibus lapsi conferuntur: aut ut capituli universalis abstrahendo à carne passibili, quatenus Angelis, & Adamo in statu innocentiae fuerunt collati in intuitu actuum amoris, orationis, Tertio, 1.

misericordiæ, & similiū actuum ipsius Christi, qui abstrahunt ab statu mortali, & passibili. Hæc tamen doctrina P. Soar. procedit juxta illius principia; astlerit enim Christum Dominum fuisse prædestinatum ante præsumum peccatum, abstrahendo à carne passibili, & impassibili, quam doctrinā jam supra rejecimus, & aservimus, Christum non meruisse Angelis, neque primis parentibus primam gratiæ collationem.

Dices: Ut effectus prædestinationis tales sint, sufficit quod sint effectus providentie supernaturale in ordine ad gloriam in effectu consequendam; siquidem Deus poterat Angelos, & homines prædestinare, dando eis omnes effectus necessarios ad talē finem consequendam, quin attenderet ad merita Christi, sed ex sua mera voluntate; ergo non est cur illos meritis Christi attribuamus. Respondeo antecedens esse verum, si sermo sit de prædestinatione, & ejus effectibus absolute, & secundum se spectatis; nam prout sic non postulant, neque merita Christi, nequejus merita ut Redemptoris: non tamen si sermo sit de illis secundum præfentem statum; nam de facto non sufficit illa providentia supernaturalis sine meritis Christi Redemptoris, ut diximus. Ex dictis:

Colliges, ut aliquid sit prædestinationis effectus, quinque requiri conditions: Prima, ut sit effectus Dei. Secunda, ut aliquo modo conducat actu ad gloriam consequendam. Tertia, ut procedat ex speciali intentione dandi gloriam. Quarta, ut pertineat aliquo modo ad ordinem gratiæ, & providentiam supernaturalē. Quinta, ut sit de facto ex gratia, sive meritis Christi Redemptoris.

SECTIO II.

Vtrum, & quanam res naturales sint prædestinationis effectus?

 UPONO primò, entia naturalia, prout à supernaturalibus distinguntur, esse illa, quæ à Deo ut authore naturæ procedunt, & ad illum, ut ad finem naturalem ordinantur: supernaturalia autem esse illa, quæ à Deo, ut authore gratiæ procedunt, & ad illum ordinantur, ut ad finem supernaturalē.

Suppono secundò, Varia esse posse bonorum naturalium genera, de quibus hic dubitari potest: An sint prædestinationis effectus? In grimo genere constituant singula Universi entia, nempe Mundus, Cœli, Elementa, Animalia, Plantæ, & similia. In secundo ponuntur substantia ipsius prædestinata, ejus creatio, aut generatio. In tertio potentia naturales, quæ ipsam substantiam in talibus gradu perfectionis naturalis infallibiliter comitantur. In quarto tale humani corporis temperamentum, bona indoles, & ingenium ad actus virtutum accommodatum, quod licet secundum Philosophos constat in indivisibili, adhuc suam habet latitudinem, intra quam, ut ait P. Soar. lib. 3. de prædest. cap. 7. num. 4. potest homo habere illud magis, aut minus aptum ad virtutem.

In quinto genere numerantur varia circumstantia, ut nasci tali loco, tali tempore, ex talibus parentibus, educari cum his, aut illis circumstantiis, conservari, aut mori hoc potius, quam illo tempore, valetudo bona, aut mala, magistris, amici, inimici, noti, extranei, studia, dicitæ, paupertas, honor, aut ignominia, concordia, aut lites, bellum

- bellum, aut pax, sicutque de aliis. In sexto personarum confuetudo, & aliarum circumstantiarum occursus, quæ possunt bonos effectus excitare. In septimo collocantur actus virtutum moralium naturalium, quæ possunt à natura exerceri sine gratia per Christum, saltem ad breve tempus, & quando superanda non est aliqua vehementis tentatio, ut dicit P. Herice infra citandus.
31. Suppono tertio, hujusmodi bona duobus modis posse inservire ad finem prædestinationis consequendum: Primum, ut subjecta, in quibus alii prædestinationis effectus recipiuntur. Secundò, ut media aliquo modo conducentia ad ipsum finem consequendum. His suppositis.
32. Difficilis est: Utrum omnia haec, aut saltem aliqua sint prædestinationis effectus? Dico 1. Quoties hujusmodi bona ita contingunt per causas naturales, ut sine speciali Dei providentia eveniant, nullo modo sunt prædestinationis effectus. Ita P. Vasq. 1. p. d. 93. cap. 4. n. 23. P. Arrub. d. 81. cap. 2. num. 5. P. Herice tract. 3. d. 30. cap. 5. n. 23. P. Alarcon. tract. 4. d. 4. cap. 1. n. 1. ubi dicit, conclusionem ita esse veram, ut judicet catholicam. Probatur primò, quia, ut patet ex supra dictis, prædestinationis effectus debent à Deo procedere ex speciali providentia supernaturali, & actu conducere ad salutem; sed non ita procedunt, neque conducunt hujusmodi bona, si solum sumuntur, prout contingunt per causas naturales; ergo &c.
33. Probatur secundò, quia à prædestinatione solum oriuntur, ut ejus effectus, dona gratiæ, ut communiter docent Theologi; sed talia non sunt hujusmodi bona, si solum sumuntur secundum se, & non ut conducentia ad salutem, ut definunt Patres Africani, & Concil. Milevit. docetur expressè D. Aug. lib. de prædest. Sanctor. cap. 2. & epist. 90. contra Pelagium, qui ut absolveretur à Patribus in Concil. Palæst. concessit aliquam gratiam, intelligendo subdolè gratiam creationis, quam ipsi Patres nobleant gratiam vocari; ergo neque sunt prædestinationis effectus.
34. Dico 2. Quoties hujusmodi bona naturalia induunt aliquam rationem supernaturalitatis quoad modū, ac in effectu conducent aliquo modo ad salutem, sunt prædestinationis effectus. Est cōmunitas Theologorum. Ita D. Thom. 1. p. q. 23. 4. 8. P. Soar. lib. 3. de prædest. cap. 7. n. 3. P. Vasq. 1. p. d. 93. cap. 4. num. 25. P. Herice tr. 3. d. 30. cap. 5. n. 24. P. Ruiz d. 24. sect. 2. n. 1. & alii communiter. Probatur primò ex D. Fulgent. de Incarnat. & Grat. Christi cap. 31. ibi: Nihil provenit, inquit, in salutem hominum, quod ille non in eterna bona voluntatis sue dispositione faciendum prædestinavit. Et D. Anselm. de Concord. prædest. cum liber. arbitr. cap. 3. Cum omnia, ait, subjacent dispositioni Dei, quidquid contingit homini, quod adjuvat liberum arbitrium ad accipendam, aut ad servandam rectitudinem, sua gracie impetrandum est; ergo & prædestinationi, quæ gratiam causat.
35. Probatur 2. ratione, quia hujusmodi bona prout sic considerata pertinent ad Providentiam Dei supernaturalem, & in prædestinatione inserviunt ad ea beneficia, imò sunt etiam ex illis beneficiis, quibus liberantur, quicunque liberantur, ideoque sunt ex meritis Christi; sed quae ita se habent, sunt in præparatione prædestinationis pars, & in executione sunt ejus effectus; ergo &c.
36. Dico 3. Bona naturalia primi generis, nempè Mundus, Cœli, Elementa, animalia, plantæ, & similia, non sunt effectus prædestinationis quoad creationem. Ita videntur tenere omnes illi, qui di-
- cunt, homines fuisse prædestinatos post absolutam prævisionem peccati. Probatur, quia omnis effec-
tus debet esse posterior suā causā; sed hujusmodi bona non sunt posteriora prædestinatione nostrā in præscientiā, & decreto divino; siquidem Deus prius decrevit creare Mundum, quando habuit volūtatem illam generalē salvandi omnes, quā prædestinare electos; consequenterque prius illum prævidit absolute futurum, quā nostram prædestinationem; ergo talia bona non sunt prædestinationis effectus.
- Oppones 1. D. Paul. 1. Cor. 3. sic ait: *Omnia vestra sunt, vos autem Christi, Christus autem Dei:* Ubi videtur significare, omnia bona, etiam naturalia, esse propter electos, sicut electi sunt propter Christum; ergo sunt effectus prædestinationis eorum. Respondeo Apostolum in illis verbis solum ostendere, omnia facta fuisse propter homines in ea prima voluntate generali salvandi omnes, quæ præcessit prædestinationem; sicutque non potuerunt esse illius effectus. Si tamen dicamus locutum fuisse de solis prædestinatis, qui soli sunt Christi ratione speciali; tunc etiam dicimus, Apostolum intellexisse, omnia esse propter illos, non quoad primam productionem, sed postea quoad speciale applicationem; siquidem postquam absolute sunt creatae propter omnes universaliter, sunt in alio signo ordinatae, & applicatae speciali quadam ratione ad electorum usus.
- Oppones 2. Idem Apostolus ad Ephes. 1. ait: *Elegit nos in ipso ante mundi constitutionem: ubi significat, eos fuisse electos ante decretum creationis hujus mundi, quod insinuat per illa verba ante constitutionem mundi: neque enim videtur loqui de solā actuali creatione mundi in tempore; siquidem de hac, quod fuerit posterior, non solum prædestinatione electorum, sed etiam omnium aliarum rerum, nullus dubitare poterat, cum haec fuerint ab aeterno, illa autem in tempore; ergo potuit ipse mundus decerni propter electos; consequenterque esse effectus prædestinationis eorum.* Respondeo D. Paulum in hoc loco intelligendum esse de actuali mundi creatione in tempore, antequam prædestinati fuerunt electi; non autem de ejus primā intentione; sic enim suadent rationis supra facta, quibus probavimus voluntatem generalē creandi mundum, & salvandi omnes ineffaciter fuisse antecedenter ad electorum prædestinationem.
- Oppones 3. Tandem erit motus Cœlorum, & tempus, quamdiu fuerit necessarium, ut omnes electi nascantur, ut colligitur ex illo ad Rom. 8. ibi: *Expectatio creaturæ revelationem Dei expedita;* ergo propter electos fuerunt Cœli creati; consequenterque sunt effectus prædestinationis eorum. Respondeo negando consequentiam; argumentum enim solum probat Universi durationem sub certo Cœlorum motu, & prædefinito tempore, cum determinata generationem, & corruptionem viciſſitudine fuisse propter electos, quod nos non negamus, sed addimus fuisse sic à Deo ordinatam per novum alium decretum diversum ab illo sua prima creationis, & illo posterius, ut patet ex supra dictis.
- Unde notabis, non bene dixisse aliquos affir-
entes, hanc Universi conservationem ad tale tem-
pus fuisse ex illa voluntate generali salvandi omnes,
sic fuit ejus prima creatio; siquidem de illa con-
stat ab Scriptura fuisse propter electos, ut patet ex
loco D. Pauli proxime citato; & Matt. 24. ibi:
Propter electos breviabantur dies illi: de hac vero
non ita constat, imò contrarium jam probavimus.
Dico

41. Dico 4. Bona naturalia secundi, & tertii generis, nempè substantia prædestinati, ejus creatio, aut generatio, potentiaz accidentales, & proprietates connaturaliter consequentes ipsam substantiam, non sunt effectus prædestinationis. Ita P. Vñq. 1. p. d. 92. cap. 4. num. 28. P. Arrabal. d. 81. cap. 2. n. 5. P. Alarcon. tract. 4. d. 4. cap. 1. n. 4. P. Præposit. q. 23. art. 8. dub. 6. n. 53. P. Compton. tom. 1. d. 44. scđt. 2. num. 2. Probatur primò, quia omnis effectus prædestinationis, ut diximus, debet procedere ex illa efficaci intentione dandi gloriam; consequenterque esse post illam, ut effectus post seam causam; sed non ita sunt hujusmodi bona; siquidem, ut vidimus, omnia illa fuerunt decreta in eodem signo cum illa prima, intentione generali inefficaci salvandi omnes, quæ præcessit electionem efficacem prædestinatiorum; ergo non sunt effectus prædestinationis eorum.

42. Probatur secundò, quia Patres Africani in Concil. Palæstin. & D. August. Epist. 90. & 95. contra Pelagium distinguunt gratiam creationis à gratia prædestinationis data ex meritis Christi, quæ sola est effectus ipsius prædestinationis: Et si enim, inquit, quadam non improbadâ ratione dicitur gratia Dei, quâ creari sumus, quia non precedentium aliorum operum meritis, sed gratuitâ Dei bonitate donata est: alia est tamen, quâ prædestinati vocamus, justificamur, glorificamur; ergo ex mente Patrum gratia prædestinationis, seu quæ est prædestinationis effectus, non est, quâ conditi sumus, sed quâ jam creati, & producti vocamus, & justificamur. Confirmatur, quia D. Aug. lib. de prædest. Sanctor. cap. 10. dicit prædestinationis effectus esse gratiam factam prædestinato: Prædestinationis Dei, inquit, que in bono est, gratia est preparatio, gratia vero est ipsius prædestinationis effectus; sed omnis gratia subiecto facta supponit ipsum subiectum in suo esse perfectum, & ei advenit ut forma; ergo talis subiectum ut sic non potest esse prædestinationis effectus.

43. Oppositum tenent P. Soa. lib. 3. de prædest. cap. 7. num. 5. P. Herice tract. 3. d. 30. cap. 5. n. 24. P. Tanner. 1. p. d. 3. q. 3. dub. 2. num. 2. P. Granad. tr. 6. de prædest. d. 2. num. 5. P. Ruiz d. 24. scđt. 7. P. Rho-dez tom. 1. d. 3. q. 2. scđt. 7. §. 2. & alii: pro quibus: Argues 1. Prædestinati eodem signo, & actu fuerunt simul electi ad gloriam, & ad esse, sive ad creationem; sed glorificatio est ultimus effectus prædestinationis; ergo talis erit etiam hominis procreatio, cum sit veluti initium executionis ejusdem prædestinationis. Respondeo negando maiorem, si sermo sit de electione efficaci ad gloriam, ut patet ex supra dictis d. 2. à n. 189.

Argues 2. Substantia prædestinati conductit actu ad ejus Beatitudinem; sed quæ ita conidunt sunt effectus prædestinationis, ut diximus; ergo &c. Respondeo distinguendo maiorem: conductit actu ad Beatitudinem ut subiectum, seu per modum subiecti; concedo maiorem: ut medium, seu per modum mediū; nego maiorem: solum autem quæ ita conidunt, sunt effectus prædestinationis; subiectum enim cum præcedat prædestinationem, & omnes ejus effectus, non potest esse illius etiam effectus.

45. Argues 3. Existentiā data fuit aliquibus prædestinati miraculosè, ex meritis Christi, & ex intentione salutis eorum, ut patet in Isaac Jacob. Samuele, D. Francisco de Paula, & similibus; ergo ab illa incepit in executione eorum prædestinationis; consequenterque fuit effectus prædestinationis eorum. Resp. primò cum aliquibus, dato antecedente, Tom. 1.

negando consequentiam; ratio est, quia cùm ex D. Aug. ut diximus, effectus prædestinationis sint gratia facta prædestinato, eique existenti, debent illum supponere ut subiectum, & ipsi esse per modum mediū ad ejus beatitudinem actu conducens; hoc autem non habent ejus existenti, & creatio, cùm intrinsecè constituant ipsum subiectum, quod autem sic aliquid constituit, non illud supponit. Imò hoc esset verum, etiam si intenderentur simul efficaciter & esse hominis, & ejus beatitudo; siquidem semper intenderentur, ut postea sunt in creatione; cùm autem tunc semper homo habeat rationem subiecti, & non mediū, effectus verò semper habeat rationem formæ supponentis subiectum, nunquam hoc potest habere rationem effectus; alioqui idem esset subiectum, & forma sui ipsius.

46. Respondeo secundò negando antecedens, si sermo sit de primo illo decreto dandi existentiā; concedendo tamen, si loquamur de secundo, quod non est tantum de danda existentiā, quantum de modo illius; nam Deus primò decretivit simul producere omnes homines ante eorum efficacem electionem ad gloriam, ut supra diximus; postea verò facta jam ipsa eorum electione efficaci, per aliud decretū ex intentione salvandi Jacob (idemque de aliis) dedit vocationem congruam Isaac, ut ab eo filium peteret, & tali petitione motus dedit ei Jacob miraculosè; sicque oratio Isaac mansit primus effectus salutis Jacob; actualis verò produc̄tio ipsius Jacob, quæ ab illa oratione processit, mansit secundus effectus prædestinationis illius; non sumpta in ordine ad illud primū decretum generale de illius existentiā, sed in ordine ad hoc speciale. Eodem modo dici potest de morte naturali alicuius hominis, qui si sit propè illam in peccato, & Deus illum liberet miraculosè, & ei vitam præstet longiorem, ut postea accepta jam gratiā moriatur, talis mors, & vita prolongatio erunt effectus prædestinationis; siquidem ex intentione salutis fuit prolongata ad tale tempus, quo in gratia decederet.

Argues 4. Generatio, & existentiā unius prædestinati possunt esse effectus prædestinationis alterius; ergo etiam propriæ prædestinationis. Respondeo dato antecedente, negando consequentiam; diversa ratio est, quia generatio, & existentiā unius prædestinati non sunt subiectum effectuum prædestinationis alterius, sunt tamen subiectum effectuum prædestinationis propriæ; sicquidem dato, quod sunt effectus prædestinationis alterius prædestinati, quem possunt ut subiectum supponere; non ideo sequitur, quod sunt effectus propriæ prædestinationis, cùm non possit se ipsum ut subiectum supponere alioqui esset prior se ipso.

Argues 5. Existentiā potest esse terminus prædestinationis; siquidem Christus Dominus fuit prædestinatus ad existentiā; ergo etiam poterit esse ejus effectus; neque enim terminus prædestinationis est minus extra subiectum, quam ejus effectus. Resp. distinguendo antecedens: potest esse terminus prædestinationis, si sit extraordinaria; concedo antecedens: si sit ordinaria; nego antecedens: de hac enim hinc loquimur, quæ habet pro subiecto ipsam prædestinati existentiā, & ad ejus gloriam terminatur; non autem de illa extraordinaria Christi Domini, quæ cùm talis fuerit, potuit habere pro subiecto existentiā, existentiā vero pro termino; sicque illa non potest habere pro effectu, aut termino existentiā ipsius prædestinati: potuit tamen hæc Christi Domini,

Tractatus II. Theologicus.

292

- Dominii; quia illuc consideratur existentia per modum subjecti; hic autem per modum formae, aut termini respectu sua substantiae, cui advenit.
49. Dico 5. Bona aliqua naturalia aliorum generum sunt effectus prædestinationis, cujusmodi sunt ingenium, bona indoles, nativitas ex talibus parentibus, in tali loco, tali tempore, personarum consuetudo, ingressus in Ecclesiam tempore concionis, assistentia morti repentina, & aliarum circumstantiarum occursum. Ita P. Soc. lib. 3. de prædest. cap. 7. num. 10. P. Alarcon. cit. num. 3. P. Amicus cit. n. 146. P. Arriaga de prædest. d. 38. scđt. 1. subscđt. 2. n. 9. P. Ruiz d. 24. scđt. 3. & sequentibus. P. Tanner. cit. num. 1. & alii apud citatos. Probatur primò de his omnibus in communi, quia omnia haec sunt à Deo decreta ex intentione salutis prædestinati, non ut subjectum tantum, neque ut causa meritoria, sed ut media ad ipsius salutis consecutionem adjuvantia; sed hoc sufficit, ut sint prædestinationis effectus & ergo &c.
50. Probatur secundò, quia Deus ordinans hominem efficaciter ad gloriam per providentiam supernaturalem, non excludit causas naturales, in modo illis utitur ad eam actu obtinendam, ut experientia docet; nam quis dicet non conducere actu ad Beatitudinem habere talentum, aut talem naturam, quando hic, nempe Petrus cum iisdem auxiliis, & in iisdem tentationibus positus resistit, ille vero, nempe Paulus non resistit? Quod hic puer statim moriturus nascatur juxta aquam, ut baptizetur, & non ita aliis? sicque de aliis; ergo &c.
51. Oppones 1. Haec omnia sunt communia reprobis, & electis; & aliquando nihil juvent etiam in electis ad salutem; ergo non possunt esse effectus prædestinationis. Respondeo distinguendo antecedens: sunt communia, si sumuntur absolute, & secundum se; concedo antecedens: si sumuntur ut à Deo ordinata ad salutem; nego antecedens: sic enim reducuntur ad entia extrinsecè supernaturale ratione ipsius ordinationis ad finem supernaturalem, & non possunt non juvare electos, illisque esse utilia ad salutem consequendam, ut significavit Apostolus Rom. 8. Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum.
52. Oppones 2. Pelagius damnatus est, quia dicebat, bona naturalia conducere ad Beatitudinem; & D. August. lib. de prædest. Sanctor. lib. 10. addit, solam gratiam esse effectum prædestinationis, prout gratia est aliquid supra naturam: Prædestinationis, inquit, que in bono est, gratia est preparatio, gratia vero est ipsius prædestinationis effectus. Et cap. 5. Illa itaq. natura, ait, in qua nobis data est possibilis habendi fidem, non discernit ab homine hominem, ipsa vero fides discernit ab infidei fideli; ergo &c.
53. Respondeo Pelagiū solum errasse, quatenus assertur, actus bonorum naturalem conducere moraliter ad salutem, illam positivè merendo, quod nos negamus, & dicimus solum conducere negativè removendo peccata, & alia impedimenta salutis, quod sufficit, ut sint effectus prædestinationis; sicut etiam sufficit, quod alia bona physica, nempe ingenium, & bona indoles conducent physicè, ut sint etiam ejus effectus. Ad D. Aug. dicimus, intelligendum esse de omni gratia ex Christi meritis facta, sub quo nomine intelliguntur, non solum supernaturalia, sed etiam bona naturalia à Deo data ex illius speciali providentia supernaturali, ut aliquo modo inserviant ad salutem actu consequendam; licet non sic intelligentur, si secundum se nudè sumpta considerentur; tunc
- enim veniunt nomine puræ naturæ, in quo sensu non sunt effectus prædestinationis.
- Oppones 3. D. Paulus enumerans prædestinationis effectus sic ait ad Rom. 8. 30. ibi: Quos prædestinavit, hos & vocavit, & quo vocavit, hos & justificavit, quos autem justificavit, illos & glorificavit: ubi nullius effectus naturalis fit mentio; ergo &c. Respondeo Apostolū solum ibi enumerare effectus prædestinationis principales, & non omnes.
- Oppones 4. Si hujusmodi bona naturalia effent effectus prædestinationis, nobis darentur per Christum, & ex illius meritis, ut patet ex supra dictis; sed non ita dantur; alioqui possemus dicere, Christum fuisse mortuum propter illa, nempe ut haberemus bonam indolem, ingenium, &c. quod non admittitur; ergo &c. Resp. negando minorem, & ejus probationem; nam Christus Dominus solum dicitur mortuus propter finem principalem, nempe propter nostrā justificationem, glorificationem, &c. quod non tollit, quominus etiam propter ejus merita nobis sint concessa alia dona in entitate naturalia, alioqui non bene peteret Ecclesia per Christum pluvias, fertilitatem, & similia.
- Inferes: Ergo datur in nobis causa totius prædestinationis, quatenus in nobis datur ingenium, bona indoles, &c. Respondeo negando illationem: Primò, quia haec non sunt causa auxiliorum, neque auxilia dantur propter illa; in modo potius illa cum auxiliis concurrent ad effectum facilis obtinendum, ideoque dicuntur conducere aliquo modo ad salutem. Secundò, quia si ab illis inciperet prædestinationis, cum illa non habeant causam antecedentem, sed à Deo gratis nobis dentur, adhuc tunc non daretur in nobis causa totius prædestinationis.
- Oppones 5. Effectus prædestinationis, ut talis sit, debet juvare, & cauare gratiam, & gloriam; sed plurimæ res naturales ex assignatis non cauunt gratiam, & gloriam absolute, & propriè, sed tantum impropriè, & secundum quid; siquidem exceptis potentissimis rationalibus, quæ realiter influunt in actus supernaturales, omnia alia naturalia neque sunt causa propriè influens, neque conditio, sine qua non, neque dispositio, aut preparatio, sed quædam opportunitas aliquo modo juvans; ergo &c. Respondeo negando majorem: effectus enim prædestinationis, ut talis sit propriè, & absolute, satis est, quod à Deo producatur ex intentione efficaci dandi gloriam; cum autem sic producantur hujusmodi res naturales, sunt effectus prædestinationis propriè, & absolute, licet impropriè, & secundum quid cauunt gratiam, & gloriam.
- Oppones 6. Effectus prædestinationis debet esse aliquo modo supernaturalis, & à Deo procedere per providentiam supernaturalem, ut diximus; sed hujusmodi res non sunt in entitate supernaturales, licet talis sit earum ordinatio ad gratiam, & ad gloriam; ergo saltem in entitate non sunt effectus prædestinationis. Respondeo hujusmodires, licet sint in entitate naturales, cum non solum earum ordinatio ad finem, sed etiam earum intrinseca entitas juvet ad ipsum finem consequendum, etiam prout sic esse effectus prædestinationis, cum sint à Deo ex intentione efficaci dandi ipsum finem, nempe gratiam, & gloriam.

SECTIO

SECTIO III.

Ostenditur specialiter, aliqua bona naturalia ex proximis dictis esse effectus prædestinationis.

Dico 1. Bonāindeles, ingenium, consuetudo, bona educatio, & liberales disciplinæ sunt effectus prædestinationis. Probatur primò ex illo Sapient. 8. ibi: *Puer autem exāmē ingeniōsū, & fōrtitūsum animam bonam: ubi fatetur Salomon, bonam indolem, & ingenium reddere eum capacem, & maximè idoneum ad sapientiam, & virtutem consequendam, quam postea precibus impetravit. Confirmatur primò ex D. Aug. lib. de bono perseverant. cap. 14. ibi: Ex quo appetet, inquit, habere aliquos in ipso ingeniō divinum naturaliter munis intelligentia, quo moveantur ad fidem, si congrua suis mentibus vel audiunt verba, vel signa conficiant. Ubi insinuat naturale ingenium, & indolem mouere, seu condūcere ad benē operandum, & fidem acceptādā. Secundò ex Trid. sess. 23. de Reform. cap. 18. ibi: *Cum adolescentium etas, ait, nisi recte instituatur, prona sit ad mundi voluptates sequendas, & nisi à teneris annis ad pietatem, & religionem informeretur, antequam vitorum habitus totos homines posseideat, nunquam perfec̄t, ac sine maximo, ac singulari prope- modū Dei Omnipotentis auxilio in disciplinā Ecclesiastica & perseveret. Ubi definit valde juvare bonam adolescentiū educationem, ut communior prædestinationis modus æternā vita consequatur effectum. Hoc idem colligitur ex Concil. Tōlet. 4. cap. 23. ex Lateran. sub. Leone X. sess. 9. de Reform.**

Probatur 2. quia si bona indoles, & ingenium non adjuvaret, ut adolescentes lequerentur ductum prædestinationis divina ad opera pietatis, nulla spes futorum bonorum conciperetur ex bona indole, ingenio, consuetudine, & educatione; sed hoc est contra id, quod supponit Trid. ubi proximè, ubi præcipit haberi delectum eorum Scholasticorum: *Quorū indoles, ait, & voluntas spem afferat, eos Ecclesiasticis ministeriū perpetuū inservit: contra quod agunt omnes Religiosorum familiæ: omnes enim explorant recipiendorum indolem, ingenium, consuetudinem, & bonam educationem, ex quibus futurum sperant spiritualem profectum: Contra quod experientia testatur in adolescentiū bene educatis apud Christianos, & male educatis apud Ethnicos, & Turcas; ergo &c.*

Probatur tertio ex illo Philosophorum, ac Theologorum axiomate: *Consuetudo est altera na- tura: ex quo videtur, consuetudinem, si sit mala, affere quandam veluti necessitatē peccandi, & resistendi mediis prædestinationis; ergo si bona, maximè adjuvabit ad media prædestinationis exequenda, & salutem consequendam. Confirmatur primò, quia quorundam hominum mores, indoles, ingenium, & consuetudo magis uni, quam alteri virtuti repugnant; ergo maximè juvabunt, saltem removendo impedimenta, ad efficaciter amplectendam virtutem illam, cui minus repugnant. Secundò, quia diabolus minus sperat impedire prædestinationis effectus quoad illas virtutes, quibus magis favent, & minus resistunt hominum mores, indoles, ingenia, & consuetudo; & magis*

impedire illos sperat quoad virtutes, quibus magis illa resistunt, ut constat ex D. Gregor. lib. 14. Moral. cap. 7. ibi: *Intinetur, ait, inimicus generis huma- ni uniuscujusque mores, cui vitio sint propinquui, & il- la ponit ante faciem, ad que cognoscit facilius inclina- ri mentem; ergo &c.*

Dico 2. Corporis dispositio ex multiplici causa proveniens, est effectus prædestinationis. Probatur primò, quia hujusmodi dispositio corporis suo peculiari modo juvat, ut media prædestinationis suum fructum actualiter consequantur; sed quæ ita se habent sunt effectus prædestinationis, ut diximus ergo &c. Confirmatur, quia corporis dispositio maximè juvat ad meliorem propositionem boni, & rationum, quæ persuadent illius electionem; sic enim somnolenti, capitib⁹ dolore, aut vehementi melancholiā correpti, difficiilius, obscurius, & segnius rationes hujusmodi perpendunt, & segnius per voluntatem operantur ad executionem boni; ergo &c.

Probatur secundò, quia cibi potiusque parsimonia maximè juvat, ut contemplationis, & omnium supernaturalium virtutum actus frequentius, intensius, & ferventius exerceantur, ut ait D. Leo ferm. 8. de jejuniō: ibi: *Animam à corporeis cupiditatibus separans liberam in aula mentis posse divine vacare Sapientie. Contra vero cruditas stomachi, epulæ, & crapula omnium illorum afferunt impedimentum, ut ait Christus Dominus Luc. 21. ibi: Attende vobis, ne forte gravetur corda vestra in crapula, & ebrietate, & curis hujus vite. Et D. Leo proximè. Quotidianō experimento, ait, probari, potius satieta- te aciem mentis obtundi, ciborum nimietate vigorem cordis habetari; ergo &c.*

Dico 3. Circumstantia temporis opportuni est effectus prædestinationis. Probatur primò ex illo Psal. 9. ibi: *Adjutor in opportunitatibus, in tribulationibus. Et Psal. 144. ibi: Oculi omnium in te spe- rant Domine, & tu das illis escam in tempore op- portuno: Ubi loquitur de esca spirituali, quam præcipue respicit Spes Theologica; ergo &c. Probatur secundò ex D. Chrysostomo hom. 4. de laudib. Paul. ubi proposita quæstione, cur non ante Paulus fuerit vocatus: *Ne velis, responder, esse curiosior, sed concede incomprehensibili Dei pro- videntiae, salutes hominum notis sibi temporum oppor- tunitatibus ordinari. Sic enim fatebatur ipse, dicens: Cū autem placuit ei, qui me segregavit ex utero ma- tris meæ, vocavit per gratiam suam. Idem habet de vocatione operariorum in vineam hom. 6. in Mat. & de vocatione Matthæi hom. 31. in Matt. 9.**

Dico 4. Brevitas, aut longitudo vitæ est effectus prædestinationis, dummodo maturā morte claudatur, id est, quando justus manet in gratia. Probatur primò ex illo Sapient. 4. *Iustus, si morte præoccupatus fuerit in refrigerio erit. Et infra. Pla- cens Deo factus dilectus, & vivens inter peccatores transflatus est. Et infra. Raptus est, ne malitia mutaret intellectum ejus, aut ne fictio deciperet ani- malum illius. Unde D. Aug. & alii Patres colligunt esse beneficium singulare prædestinationis, quod Deus maturo tempore mortem inferat; indicium autem reprobationis, quod mortem ad immatu- rum tempus differat.*

Probatur secundò ex D. Aug. de corupt. & grat. cap. 8. ibi: *Cur illos Deus, inquit, cum fideliter, pie, & viventer, non tunc de vita hujus periculis rapuit, ne malitia mutaret intellectum eorum? Et addit: Do- num Dei esse, ut finiat homo vitam istam, antequam ex bono mutetur in malum. Idem habet lib. de pre- dest. Sanctor. cap. 14. & habent D. & Amb. orat. de*

qb. 14

Tractatus II. Theologicus.

294

obitu frateris. D. Paulin. epist. 35. D. Fulgent. epist. 2. ad Gallam. cap. 4. D. Cyprian. lib. 3. ad Quirinum. D. Gregor. lib. 15. Moral. cap. 4. D. Bernard. serm. de Innocentibus. & alii.

67. Difficultas 1. Utrum bona septimi generis, de quibus supra, nemp̄ actus virtutum naturalium moralium sint effectus prædestinationis? Affirmative. Ita Durand. in 1. dist. 4. q. 2. Capreol. ibid. & Gregor. P. Valent. 1. p. q. 23. pun. 3. P. Soar. lib. 3. de prædest. cap. 7. num. 12. P. Moln. 1. part. q. 23. a. 2. d. 3. § Dicendum. P. Bellarm. lib. 2. de grat. cap. 13. §. Sed efto. P. Alarcon. tract. 4. d. 4. cap. 1. n. 2. P. Ruiz. d. 24. sect. 1. n. 3. & alii. Probatur primò, quia sapienter sunt effectus Dei ex speciali Dei voluntate concessi ad salutem prædestinationis. Secundò, quia sunt aliquo modo supernaturales ex ordinatione divina ad finem supernaturalem. Tertiò, quia conducunt actu ad finem supernaturalem consequendum, si non positivè disponend. tem negativè removendo impedimenta salutis. hæc omnia sufficiunt, ut sint prædestinationis effectus; ergo tales sunt.

68. Difficultas 2. Utrum bona unius hominis sint effectus prædestinationis alterius? Dico 1. Orationes unius Sancti, sive in hac vita, sive in gloriâ, plerumque sunt effectus prædestinationis alterius electi. Ita D. Thom. hic a. 8. de Verit. q. 6. a. ult. & in 1. dist. 41. q. unica, art. 4. Durand. in 1. dist. 41. q. 3. Richard. ibid. a. 2. q. 1. ad 1. P. Mol. 1. p. q. 23. a. 2. d. 3. P. Valent. 1. part. q. 23. punct. 4. P. Soar. lib. 2. de prædest. cap. 21. n. 7. & cap. 24. n. 6. & 7. & lib. 3. cap. 5. n. 17. P. Ruiz hic d. 25. sect. 1. n. 2. & alii. Probatur primò, quia quidquid juvat ad salutem consequandam est effectus prædestinationis, ut diximus; sed orationes Sanctorum maxime juvant, ut alii salutem consequantur; conflat enim ex Sacris Litteris, & Sanctorum Historiis, multis eorum orationibus consecutos fidem, peccatorum remissionem, & perseverantiam; ergo &c.

69. Probatur secundò, quia Isaac orando impetravit conceptum Rebeccae Gen. 25, sine quo non fuisset prædestinatus, quia non extitisset: D. Stephanus orando pro lapidantibus impetravit Saulo vocationem congruam, & gratiam; ergo utraque oratio fuerat à Deo præordinata ad singularissimos effectus, qui processerunt à prædestinatione Jacobi, & Pauli. Confirmatur ex D. Aug. lib. de bono persever. cap. 22. ibi: *Et si qui sunt non dum vocati, pro eis, ut vocentur, oremus. Fortassis enim sic prædestinati sunt, ut nostris orationibus concedantur, & accipiant eandem gratiam, quā velint esse, atque efficiantur electi.* Idem habet lib. 5. de Civit. cap. 1. & habent. D. Gregor. lib. 16. Moral. cap. 17. alias 19. & lib. 1. dialog. cap. 8. D. Prosper lib. 2. de vocat. gent. cap. 36. & huic prædestinationi cooperatur Ecclesia in Canone Missa postulans: *In electorum jubeas gregem numerari: & in oratione totius Quadragesimæ: Beata prædestinationis liber adscripta retineat.*

70. Dico 2. Gratia gratis data Virginis Sanctissimæ Apostolis, Prophetis, & aliis Sanctis sunt effectus prædestinationis eorum hominum, quos ad æternam vitam adjuvarunt. Probatur, quia quae conducunt ad salutem consequandam, sunt prædestinationis effectus; sed hujusmodi gratia ita conduxerunt ad multorum salutem, ut supponimus; ergo &c. Confirmatur, quia hujusmodi gratia præceteris aliis donis habet, ut ab intrinseco destinentur ad aliorum salutem, ut patet ex 1. Cor. 12. ibi: *Unicuique datur manifestatio Spiritus ad utilitatem;*

nemp̄ Ecclesiæ: ubi Apostolus, sicut ad Rom. 12. & 2. ad Tim. 2. varias enumerat gratias. Eti. Pet. 4. Unusquisque sicut accepit gratiam in alterutruh, illam administrantes, sicut boni dispensatores gratie Dei; si quis loquitur, &c. ergo &c.

Dico 3. Gratia gratum facientes unum præstatutum sunt etiam effectus prædestinationis omnium aliorum prædestinationis; & etiam quorundam in speciali. Probatur prima pars ex duplice ratione communi: Prima ex communione Sanctorum, ratione cuius quilibet prædestinatus est participes meritorum Ecclesiæ. Secunda ex congratulatione, & communii latititia, quia quilibet Beatus congaudebit, & quasi propria stimabit alterius sanctitatem, & beatitudinem; ergo &c.

Probatur secunda pars etiam ex duplice ratione speciali: Prima, quia Charitas, & patientia multis Sanctis à Deo inspiratur, non eo tantum fine, ut ipsos sanctificet, sed etiam, ut ad aliorum salutem conducant, ut patet ex 2. Tim. 2. *Omnia sustine propter electos, ut & ipsi salutem consequantur.* Et 1. Cor. 15. *Quotidie morior propter vestram gloriam,* &c. Secunda ex peculiari gaudio spiritualium parentum de sanctitate filiorum, & filiorum gaudio de gloria suorum spiritualium parentum, ut patet ex 2. Cor. 2. *De quibus, inquit, oportuerat me gaudere: confidens in omnibus vobis, quia meum gaudium omnium vestrum est.* Et ad Philemon. *Ego refraui in Domino;* ergo &c.

Dices: Orationes, & dona Petri, quibus sanctificatur, sunt effectus prædestinationis illius; ergo non sunt effectus prædestinationis Pauli, & aliorum prædestinationis; alioqui cum hi sint in magno numero, multoties continget, unicam operationem unius prædestinatus conductere ad innumerabilium salutem, ut dicantur conductere Evangelia, Epistolæ Apostolorum, aliquæ libri Scriptura. Respondeo negando consequentiam; ad cuius probationem dicimus, id ipsum maximè convenire, & esse dignum amplius Scientia, Potentia, & Providentia Divina, quod sciat, possit, & provideat unicum, & eundem effectum, quo unus sanctificatur, destinare ad salutem plurimorum, aut etiam omnium prædestinationum.

Dico 4. Bona reproborum, sive sint apparentia, sive vera; sive naturalia, sive supernaturalia, plerumque sunt effectus prædestinationis aliorum electorum. Probatur, quia plerumque reprobis à Deo conferunt ea intentione, ut profint prædestinationis; sed quæ ita profint, conducunt ad salutem; quæ autem ita conducunt, sunt effectus prædestinationis; ergo &c.

Dico 5. Bona naturalia aliquorum prædestinationis multoties sunt effectus prædestinationis aliorum. Probatur primò, quia Verba Evangelica, sive sint vocalia, sive scripta, sunt in entitate naturalia; & tamen quando sunt à Prædicatoribus Evangelicis, non solum sunt utilia, sed etiam simpliciter necessaria, ut quilibet adulterus possit de potentia ordinaria credere, & justificari, quatenus maximè concurrunt, & conducunt ad conversionem, & salutem, ut patet ex illo 1. Cor. 4. *Per Evangelium ego vos genui.* Et 2. Cor. 6. *Adjuvantes exhortamus, ne in vacuum gratiam Dei recipiatis;* ergo &c.

Probatur secundò, quia sermonis artificium, & eloquentia, licet semper, aut ferè semper sit naturalis, plurimum confert, ut suadeat bonum, sicutque ad salutem conducat, ut patet ex illo Esther. 14. *Tribue, inquit, sermonem compositum in ore meo in conspectu*

codem ordine agendum, & primum de gratia vocationis, seu auxilio excitante.

Advertes secundum nomine vocationis venire hanc omnes illas gratias, quæ antecedunt justificationem, dividunturque: Primus in internas, & externas; internæ sunt illustrations, cogitationes, inspirations, & alia auxilia prævenientia; quæ Deus in nobis sine nobis, id est, sine nostro consensu liberò operatur: externæ sunt miracula, prædicatio, exhortatio, lectio rerum fidei, & Scripturarum, exempla, correctiones, beneficia, flagella, & similia, quibus excitamus ad bene operandum, & sunt supernaturalia, aut intrinsecè quoad entitatem; aut extrinsecè quoad modum ratione finis, ad quem tendunt. Secundum dividuntur vocationes illæ in congruas, & non congruas, quæ distinguuntur in eo, quod congruae connotent actu secundum, & non ita non congruae, sed ejus negationem. His positis.

Difficultas 1. Utrum omnis gratia congrua in

prædestinatione, sive sit excitans, sive præveniens,

sive adjuvans, sive auxilians, sit effectus prædestinationis? Affirmativè. Ita D. Thom., p. q. 23. art. 5. Albert. 1. p. q. 63. memb. 1. & 2. Greg. dist. 41. q. unica a. 2.

Caprocl. dist. 40. q. unica. Conclus. 2. Driedo. Camerar. P. Mol. 1. p. q. 23. art. 2. d. 3. P. Vasq. d. 93.

cap. 2. P. Soar. lib. 5. de prædest. cap. 6. n. 4. quos

citat, & sequitur P. Ruiz d. 22. sett. 2. n. 2. P. He-

rice tract. 3. d. 30. cap. 2. n. 6. P. Alarcon. tract. 4.

d. 4. cap. 2. n. 2. P. Tanner. d. 3. q. 3. dub. 1. num. 10.

P. Preposit. q. 23. art. 8. dub. 6. num. 49. & alii. Pro-

batur primus ex illo ad Rom. 8. Quos prædestinavit,

hos & vocavit, &c. ubi D. Aug. Epist. 106. ad Bonifacium, & lib. de corrept. & grat. cap. 7. Hic subaudi-

re debemus, inquit, secundum propositum: Sunt enim &

alii vocati, sed non electi, ac per hoc non secundum pro-

positum vocati. Ubi D. August. sicut etiam in aliis

plurimis locis docet vocationem secundum pro-

positum esse propriam prædestinatorem, & à Dei

prædestinatione caufari, ut illius effectus; er-

go &c.

Dico 7. Angelorum bona sunt effectus præde-

stinationis hominum. Probatur primus, quia An-

geli, & bona à Deo eis collata suo modo causant,

& promovent hominum beatitudinem, ut patet

ex illo ad Hebr. 1. Nonne omnes sunt administrato-

rii Spiritus, in ministerium misi propter eos, qui

hareditatem capiunt salutis? Et Psal. 90. Angelis

suis Deus mandavit de te; sed quæ ita conductunt,

& promovent salutem, sunt effectus prædestina-

tionis; ergo &c.

Probatur secundus, quia consulunt electorum

salutem, & eorum prædestinationi inserviunt sug-

gerendo bonas cogitationes, illuminando men-

tem, corpus, & ejus passiones mitigando, nè vir-

tuti resistant, orationes nostras ad Deum perfe-

rendo, impetrando, quæ petimus, alligando

diabolum, & eorum vehementiores tentationes

retundendo, ut ait D. Aug. lib. 20. de Civit. cap. 7.

& 8. & in Psal. 61. D. Greg. lib. 19. Moral. cap. 5. D.

Bern. serm. 5. in Psal. 90. sed quæ ita inserviunt,

& conducunt ad salutem, sunt effectus prædesti-

nationis; ergo &c.

SECTIO IV.

*Virum omnes res supernaturales
sunt effectus prædestinationis?*

ADVERTES primus, dona supernatura-
lia, prout procedunt à prædestinatione,
& ad illam exequandam inserviunt
ad tria capita communiter reduci, nem-
pe ad vocationem, justificationem, & glorifica-
tionem, quæ ab Apostolo exprimitur in illis
verbis sacerdotiis, & iterum infra citandis ad
Rom. 8. Quos prædestinavit, &c. & de quibus hæc

Oppositum tenent Gabr. in 1. dist. 41. quest. unica

art. 3. dub. 1. & dist. 40. art. 1. Ochan. in 1. dist.

41. quatenus docent, solam gloriam esse præde-

stinationis effectum: pro quibus: Objicies pri-

mù. Illud est effectus prædestinationis in præ-

destinato, quod est proprium ipsius tantum præ-

destinati; sed non ita sunt proprie vocatio-

nes illæ congruae; siquidem etiam competunt

reprobis, ut patet ex illo Joan. 1. Qui illuminat, id

est vocat, omnem hominem, &c. ergo non sunt ef-

fectus prædestinationis. Respondeo negando mi-

norem: vocationes enim proprie prædestinati sunt

actu conducentes ad salutem consequendam, qua-

les non sunt vocationes datae reprobis, ut potest qui

salutem

salutem non consequetur, licet possit illam consequi, ideoque vocaciones ei datae solum potentia conferunt ad salutem.

87. Objecies 2. Praedestinatio solos causat effectus, quos intendit; sed solum intendit finem, nempe gloriam, & non media, nempe vocaciones congruas; ergo solum gloriam, & non vocaciones causat; consequenterque sola gloria, & non vocaciones sunt illius effectus. Respondeo negando majorem: causat enim non solum finem, quem intendit, sed etiam media, quae eligit; nam sicut applicat Omnipotentiam, ut producat ipsum finem, ideoque illum habet pro effectu; ita etiam eam applicat, ut producat media, ideoque etiam haec habebit pro effectu.
88. Objecies 3. Nullus effectus proprius praedestinationis potest esse cum peccato mortali; siquidem homo per illum ordinatur ad beatitudinem, & non ita potest ordinari, prout est in peccato; cum peccatum illum actu ordinat ad ignem aeternum; sed vocaciones congrua posse esse cum peccato mortali; siquidem Deus sapientia efficaciter peccatorem ad actus supernaturales fidei, & spei; ergo non sunt effectus praedestinationis. Respondeo negando majorem; ad cujus probationem dicimus, hominem per effectus praedestinationis diversimode ordinari ad beatitudinem, nam per alios ordinatur proxime, nempe per gratiam, & merita de condigno, & cum hanc ordinatione non potest stare peccatum mortale: per alios autem ordinatur tantum remoto, & dispositivè, nempe per actus fidei, spei, &c. & cum hanc ordinatione bene potest stare peccatum mortale: cum autem per vocaciones congruas hoc secundo modo ordinetur homo ad beatitudinem, ideo illæ possunt esse effectus praedestinationis, licet possint dari cum peccato mortali.

89. Objecies 4. Pueri, qui statim post baptismum moriuntur, sunt vere praedestinati; & tamen non habent illas vocaciones; cum sint illarum incapaces; ergo jam praedestinatio non habet pro effectu vocaciones. Respondeo distinguendo consequens: jam omnis praedestinatio non habet pro effectu vocaciones; concedo consequentiam: aliquæ praedestinationes; nego consequentiam: nos enim non affirmamus, omnes praedestinatos habere omnes effectus praedestinationis; sed uniuersumque illos habere iuxta propriam capacitem, quam non habent pueri respectu vocationum, habent tamen adulti. Accedit etiam hos pueros sufficere vocatos, non in se ipsis, quia ad hoc non habebant capacitem, sed in illis, qui eorum baptismum procurarunt.

90. Difficultas 2. Utrum hujusmodi vocaciones congruae in reprobis sint etiam effectus praedestinationis? Dico 1. Hujusmodi vocaciones in reprobis respectu ipsius reprobi non sunt effectus praedestinationis. Ita Albert. I. p. q. 63. memb. 2. P. Vass. d. 93. cap. 1. n. 3. P. Herice tract. 3. d. 30. cap. 2. n. 6. P. Ruiz. d. 22. sect. 2. n. 12. Probatur, quia hujusmodi vocaciones in reprobis non habent aliquæ conditiones ex supra positis requisitis ad effectum praedestinationis; siquidem non ei tribuuntur ex intentione efficaci dandi gloriam; neque actu conductunt ad illam consequendam, sed solum ei tribuuntur ex communis providentia supernaturali; ergo &c. Confirmatur, quia vocatio propria praedestinatur, seu quæ est effectus praedestinationis, est vocatio data secundum propositum; sed haec semper sortitur effectum, & non illum sortitur vocatio illa in reprobis; ergo neque est

vocatio secundum propositum, neque effectus praedestinationis.

Dico 2. Hujusmodi vocaciones congruae reprobo datae possunt esse effectus praedestinationis alterius hominis praedestinati, si hic ex bona operatione ipsius reprobi sibi in exemplum proposita accipiat fructum aliquem vita æternæ. Ita P. Herice cit. num. 6. Probatur, quia tunc talis vocatio reprobi habet rationem gratiae congrue extrinsecæ respectu praedestinati illius; sed omnis gratia congrua data praedestinato, etiam si sit extrinseca, est effectus praedestinationis illius, ut infra dicimus; ergo &c.

Difficultas 3. Utrum vocaciones non congruae datae praedestinato sint effectus praedestinationis illius? Advertes cum P. Quiroz. tract. 6. de prædest. d. 16. sect. 2. n. 8. hujusmodi vocaciones duplíciter posse esse non congruas: Primo positivè, quatenus immediate conjuguntur cum peccato, in quo sensu formalissime dicuntur ejus permissiones, de quibus infra dicemus, an sint praedestinationis effectus: Secundò negativè, quatenus homo cum illis omittit opus consilii, nihil efficiens, quod conducat ad gratiam, aut ad ejus conservationem, in quo sensu dicitur, tales vocaciones esse effectus praedestinationis. Probat, quia quod Deus de praedestinato hanc vocationem non congruam negativè, & non illam aliam positivè non congruam, oritur ex speciali providentia supernaturali erga praedestinatum, ne gratiam amittat; ergo talis vocatione non congrua fuit speciale beneficium; sed beneficia specialia sunt praedestinationis effectus; ergo etiam talis erit illa vocatione. Ita P. Quiroz. & favet P. Alarcon. tr. 4. d. 4. cap. 2. n. 5. quæ doctrina suam habet probabilitatem; ego tamen distinctione aliquâ utendum puto. Igitur.

Dico 1. Vocatio illa non congrua si sumatur tantum secundum virtutem efficientem in ordine ad actum, pro quo data est praedestinato, non est effectus praedestinationis illius. Ita P. Arrub. d. 84. cap. 2. n. 3. P. Herice tract. 3. d. 30. cap. 2. n. 10. P. Ruiz. d. 22. sect. 2. num. 13. P. Arriga d. 38. de prædest. sect. 1. subsect. 2. num. 14. & alii communiter, quatenus dicunt, eam non esse effectum praedestinationis, nisi conducat ad salutem. Probatur primò ex D. Aug. qui nullibi agnovit, vocationem non congruam ut sic esse effectum praedestinationis, imò solum congruam, & efficacem videtur ponere praedestinationis effectum; ego &c.

Probatur secundò, quia talis vocatione, prout sic nullo modo conducit ad salutem in effectu, sive actu consequendam; neq; data est ex speciali affectu, sive intentione efficaci salutis consequendæ; sed quod ita se habet non est effectus praedestinationis, ut patet ex supra dictis; ergo &c. Confirmatur, quia cum praedestinatus ei resistat, non est hic, & nunc magis utilis ad salutem consequendam, ac si non esset ei data; atqui si ei non daretur, nullo modo esset utilis ad salutem, neque praedestinationis effectus; ergo neque hic, & nunc talis erit.

Dico 2. Vocatio illa non congrua, si sumatur ut in memoriam revocata, & ipsius recordationis objectum, potest aliquando esse, & aliquando non esse praedestinationis effectus. Ita P. Arrub. cit. P. Herice cit. n. 11. P. Ruiz cit. P. Arriga cit. n. 15. & quoad primam partem videatur tenere P. Soar. lib. 3. de prædest. cap. 6. num. 7. Probatur prima pars, quia quod est supernaturale, conducens actu ad salutem, datum ex aliqua intentione ipsius salutis consequendæ, & per merita Christi, est effectus

effectus prædestinationis, ut patet ex supra dictis; sed ita se habet aliquando vocatio illa non congrua prout sic considerata; siquidem licet non habeat effectum, quando primò offertur ad actum proximum, ad quem data fuit, illum tamen habet postea aliquando conducens ad salutem, quatenus in memoriam revocata movet prædestinationum ad actus gratitudinis, confusione, doloris, & humilitatis, & ad acceptandam sequentem vocationem, ita ut Deus censeatur eam tunc dare saltem ex virtuali intentione ipsius salutis per merita Christi; ergo prout sic sumpta est effectus prædestinationis.

96. Dices: Præsens difficultas procedit de gratia non congrua, & non de gratia congrua; sed si illa gratia inserviret in effectu ab beatitudinem, jam esset congrua, & non incongrua, de qua loquitur; siquidem hæc non haberet effectum, quem tamen illa haberet; ergo &c. Respondeo negando minorem quoad primam partem, gratia enim sumit rationem congruitatis, & incongruitatis ab effectu proximo, & per se, quem si non habeat, ut non habet talis vocatio, semper dicetur incongrua, licet remota, indirecta, & quasi per accidens aliquem alium habeat, ut haberet hujusmodi vocatione, prout sic sumpta; siquidem essentia non desumuntur ab eo quod eis est per accidens, sed ab eo, quod est per se, & cum hujusmodi vocatione non haberet effectum proximum, & per se in primo actu, ad quem fuit oblatæ, diceretur adhuc incongrua, licet haberet illum alium remotum, indirectum, & quasi per accidens.

97. Instabis: D. Augustinus, cùm poneret vocationes congruas inter effectus prædestinationis, nunquam sic inter illos posuit vocationes non congruas; ergo &c. Respondeo D. August. semper considerasse ipsius gratias non congruas ut efficientes in ordine ad suos actus proximos, & per se, ad quos fuerunt oblatæ, in quo sensu non poterat illas vocare effectus prædestinationis, ut & nos non vocavimus, ut patet ex supra dictis.

98. Probatur secunda pars, primò, quia cùm non sit necessarium, quod hujusmodi vocationes non congruas semper habent talem effectum, possunt aliquando esse sine illo; siquidem aliquando potest contingere, ut homo postea nullo modo illarum recordetur; ergo etiam aliquando poterunt non esse effectus prædestinationis. Secundò, quia etiam posita tali recordatione, potest homo nullum ex illis actibus elicere; aut quia statim mortuus fuit, aut ad aliud diversum, etiam voluntariè; siquidem aliquando resistendo vocationibus potest nullum peccatum committere, neque mortale, neque veniale, si illæ sint ad actus majoris tantum perfectionis non praecepsos; in quo evenit opus non est, ut postea de tali resistencia conteratur, confundatur, aut humilietur, antequam moriatur, etiam si de illa recordetur; sed tunc tales vocationes non essent effectus prædestinationis; siquidem tunc non magis ad beatitudinem conducerent, ac si non darentur; ergo &c.

99. Dices: Tales vocationes in memoriam revocatæ semper conducunt, & sunt utiles ad salutem consequendam; ergo prout sic semper sunt effectus prædestinationis. Respondeo negando consequentiam; neque enim sufficit, ut aliquid sit effectus prædestinationis, quod conducat, & sit utile ad salutem; aliqui merita Christi, Sacra menta, & similia, cùm semper de se conducant, & sint utilia ad salutem, semper essent prædestinationis effectus, cùm tamen tales non sint in reprobis, quibus

Tom. I.

non conceduntur ex speciali intentione effectandi 100 ipsi salutem, quod erat necessarium; cùm autem Deus poterit non dare illas vocationes prædestinato ex speciali intentione, sed ex providentia supernaturali generali, tunc saltem poterunt non esse media ad salutem, neque effectus prædestinationis, etiam si prædestinatus de illis recordetur, & illæ conducant, & sint utiles ad salutem.

Difficultas 4. Utrum vocationes externæ sint etiam effectus prædestinationis? Affirmative. Ita P. Ruiz d. 22. sct. 2. n. 7. Probatur, quia hujusmodi vocationes comprehenduntur sub nomine gratiæ, cuius præparatio est prædestinationis; sed omnis gratia, quæ à prædestinatione præparatur, conductus ad salutem, & ad illam consequendam datur ex speciali intentione; quæ autem sic conductus, & conceditur, est effectus prædestinationis; ergo &c. Confirmatur primò ex illo 2. Cor. 1. Hæc confidentia volui prius venire ad vos, ut secundam gratiam haberetis: ubi pro prima gratia intelligit epistolam, pro secunda autem præsentiam Doctoris, ut exponunt D. Chrysost. Theodore, & D. Hieron. Secundò, quia de Christo Domino propter eminentiam prædicationis, sicut prædictum Psal. 44. Diffusa est gratia in labi tuis: Et fuit explexum. Luc. 4. Mirabatur in verbis gratiæ, quæ procedebant ex ore ejus. Tertiò ex D. Aug. lib. 83. quest. 9. 68. ubi hanc vocationem exteriorem commemorat. D. Prosper. lib. 2. de Vocatione genit. cap. 26. ibi: Gratia Dei, inquit, in omnibus iustificationibus principaliter præminet, suadendo exhortationibus, movendo exemplis, terrendo periculis, incitando miraculis, dando intellectum, inspirando consilium, corq; ipsum illuminando.... Quæ opitulatio per innumerous modos, sive occultos, sive manifestos, omnibus adhibetur. Ubis notandum, gratiam non solum interiores, & spirituales effectus operari, sed etiam sensibiles, & exteriores; ergo cùm gratia sit prædestinationis effectus, etiam tales erunt illius effectus sensibiles, & exteriores, quando per illos vocantur electi.

Difficultas 5. Utrum præparatio Dei, ut concurreat nobiscum ad actus supernaturales sit effectus prædestinationis? Negativè. Ita P. Ruiz d. 22. sct. 3. n. 4. Probatur primò, quia nullus actus Dei potest esse verè, & realiter effectus; alioquin cùm effectus sit ab alio, & quid creatum, talis etiam esset ipse actus; consequenterque ipse Deus, cùm que talis actus est idem; sed præparatio Dei est actus liber ipsius Dei, cùm sit actus Voluntatis Divinae voluntatis ita nobiscum concurrens; ergo non potest esse effectus prædestinationis.

Probatur secundò, quia nihil est effectus sui ipsius; alioquin esset prius se ipso; cùm omnis effectus supponat suam causam; sed hujusmodi præparatio, saltem partialiter est ipsa prædestinationis formalis; siquidem prædestinationis, non solum est voluntas tribuendi finem, sed etiam tribuendi media; hæc autem voluntas tribuendi media est ipsa præparatio concurrendi; ergo non potest esse effectus prædestinationis; aliqui esset effectus sui ipsius.

Oppones 1. Quidquid actu, & in effectu juvat ad beatitudinem consequendam, est prædestinationis effectus; sed hæc Dei præparatio ita maximè juvat; ergo est prædestinationis effectus. Resp. maiorē esse veram, dummodo non sit ipsam prædestinationis, quæ quidem maximè juvat; & tamen non est prædestinationis effectus; cùm non possit esse effectus, & causa sui ipsius.

Oppones 2. Omnis gratia adjuvans, & omne auxilium

P. p.

101.

102.

103.

104.

auxilium sufficiens, est effectus prædestinationis, ut supra diximus; sed primum, & maximum auxiliorum, & maxima gratia adjuvans est predicta Dei præparatio; ergo hæc est prædestinationis effectus. Respondeo, majorem esse veram de auxilio, & gratia creata; non autem de auxilio, & gratia in creata, qualis est hæc Dei præparatio; hæc enim, cùm sit ipsa prædestination, non potest esse illius effectus.

105. Oppones 3. Media necessariæ requisita ad obtinendum finem, nemp̄ gloriam, sunt effectus prædestinationis, sed præparatio concurrendi nobiscum ita est simpliciter necessaria ad obtinendam gloriam, ut sine illa non possimus eam asse qui; ergo est effectus prædestinationis. Respondeo supponi falso hanc præparationem esse medium ad finem; cùm sit voluntas dandi media ad ipsum finem obtinendum.

106. Oppones 4. Ideo hæc præparatio non esset effectus prædestinationis, quia est in Deo, & non in ipso prædestinato; sed hæc ratio non obstat; si quidem orationes Sanctorum, exhortationes, sollicitudo Angeli custodis, & prælati non sunt in prædestinato, sed extra, & tamen sunt effectus prædestinationis illius; ergo &c. Respondeo negando majorem, ut benè probat argumentum; neque enim hæc præparatio Dei definit esse effectus prædestinationis ex eo, quod non sit in prædestinato, sed ex eo, quod non possit effici, cùm sit quid in creatum, & à se.

SECTIO V.

Vtrum actus supernaturales in peccato facti; & omnes alii, prout ab nomine procedunt, sint effectus Prædestinationis?

107. **D**IFFICULTAS I. Utrum actus supernaturales in peccato facti sint effectus prædestinationis? Affirmative. Ita P. Alar. contract. 4. d. 4. cap. 2. n. 3. P. Amicus d. 15. sect. 5. num. 164. & alii. Probatur primò, quia hujusmodi actus, aut sunt meritorii de congruo, aut dispositiones perfectæ, vel imperfectæ ad justificationem, & salutem conducentes; sed quæ ita se habent inter prædestinationis effectus numerantur; ergo &c. Secundò, quia Deus propter hos actus dat auxilia congrua ad salutem interventione; idoque Scriptura, Concilia, & Sancti Patres eos petunt à peccatoribus, ut per illos perveniant ad gratiam justificantem, & per hanc ad beatitudinem; ergo saltem remotè, & aliquo modo inserviunt ad salutem; quæ autem sic inserviunt sunt prædestinationis effectus. Tertiò, quia hujusmodi actus aliquam relinquentem facilitatem, ut homines postea in statu gratiæ alios similes exerceant, aut per se, aut à solo Deo intuitu illorum productam, ideoque inter specialia Dei beneficia numerantur, pro quibus Deo gratiarum actiones debentur; sed hæc sufficiunt, ut sint prædestinationis effectus; ergo &c.

108. Dices cum P. Herice tract. 3. d. 30. cap. 3. n. 14. Hi actus in tali statu facti, licet in potentia, sive in actu primo, ac dese sint apti, ut conducant ad salutem, non ita tamen sunt de facto in actu secundo; siquidem ad hoc debebant à Deo acceptari, & non ita acceptantur, cùm de tali acceptance

non constet; sed id erat necessarium, ut essent effectus prædestinationis; ergo &c. Respondeo, gando secundam partem majoris; Deus enim de facto acceperat tales actus, ut merita de congruo, aut ut dispositiones perfectæ vel imperfectæ, quorum intuitu donat auxilia congrua ad actus amoris super omnia, aut contritionis, per quos acquiritur justificatio, quod constat ab Scriptura, Conciliis, & Sanctis Patribus, ut diximus. Accedit, dato quod illi actus sic producunt non acceptentur à Deo, imò rejiciantur, tunc sicut non conducunt ad salutem, ita etiam dicimus non esse effectus prædestinationis, in quo eventu non procedit nostra resolutio.

Difficultas 2. Utrum omnes actus supernaturales, non solum prout procedunt à gratia, sive auxilio supernaturali, sed etiam prout procedunt à libero hominis arbitrio, & sunt vitales, sint effectus prædestinationis? Certum est primum, tales actus supernaturales esse effectus prædestinationis, prout sunt ab auxilio supernaturali, & à Deo ut à principali agenti; neque enim de hoc est quæsio, cùm prout si habeant omnes conditiones requisitas ad effectus prædestinationis, ut considerant patet. Certum est secundum, hanc propositionem: Actus, sive actio supernaturali generatione procedit à libero arbitrio, est effectus prædestinationis; in sensu reduplicativo esse falso; sic enim affirmat, procedere à libero arbitrio esse formaliter idem, atque procedere à prædestinatione, sive esse effectum prædestinationis, quod est falso; siquidem prout procedit à libero arbitrio reduplicativè non procedit à Deo; ut autem sit effectus prædestinationis debet à Deo procedere, ut supra diximus, & sic procedit specificativè; in quo sensu procedit quæsio, in qua dictiones in quantum, sub ratione, quatenus, prout, & similes accipienda sunt in sensu specificativo, & non reduplicativo. Hoc posito.

Resolutio sit: Actus supernaturales, non solum prout procedunt à Deo per auxilio supernaturali, sed etiam prout procedunt à libero arbitrio creto, sunt effectus prædestinationis. Ita Scot. m. dist. 41. §. Sed contra istud, & dist. 47. & quodlib. 14. Greg. in i. dist. 41. q. unica art. 2. Mayst. Sol. P. Soar. lib. 3. de predest. cap. 5. n. 7. P. Vajq. 1. p. 49. cap. 1. & 3. P. Valent. 1. q. 23. punct. 3. Durand. dist. 41. q. 2. & 3. Carthus. in 1. dist. 41. q. 1. quos citat, & sequitur P. Ruiz d. 22. scilicet 4. n. 17. P. Herice tract. 3. d. 30. cap. 3. n. 16. P. Arrigad. 38. scilicet 1. subscilicet 2. n. 13. P. Tanner. d. 3. q. 3. dub. 6. num. 17. & alii. Probatur primò, quia supernaturalitas istorum actuum non meretur gratiam, & gloriam, neque ad illas conducit, nisi prout liberè procedit à voluntate; siquidem si esset necessaria, aut non vitaliter producta, nihil meretur; ergo etiam ipsa libertas, & vitalitas ita conducunt ad illas; sed quæ ita conducunt, sunt effectus prædestinationis; ergo tales sunt ipsi actus, etiam prout procedunt à libero arbitrio vitaliter operante.

Confirmatur primò, quia hujusmodi actus secundum totum, quod sunt meritorii, sunt dona Dei, ut tradit Trid. Sess. 6. cap. ult. ibi: Tantaf. inquit, Domini erga homines bonitas, ut corum vita esse merita, que sunt ipsius dona: & idem docet D. August. Epist. 105. & 106. & lib. de grat. & libert. arbitri. cap. 6. & 9. & sapientia alibi; sed ut sint meritorii de congruo, vel de condigno, debent procedere ab arbitrio liberè concurrente; quod autem est meritorium, & donum, sive beneficium Dei, & condu-

conducit ut tale ad salutem est effectus prædestinationis; ergo &c. Secundò, quia ipsa cooperatio prout procedit à libero arbitrio est per se necessaria, ut adulti consequantur justificationem, & gloriam; ergo etsi per se, & efficaciter intenta, prædefinita, & preparata per Dei prædestinationem; sed quā ita se habent sunt effectus prædestinationis; ergo talis est cooperatio, prout est à libero arbitrio.

112. Probatur secundò, quia liberum arbitrium à Dei gratia movetur ad actus supernaturales, ei- que subordinatur juxta illud, Ezech. 36. Faciam, ut in preceptis meis ambuletis: Et ad Philip. 2. Qui operatur in nobis, & velle, & perficere: Et ex Cale- fin. Papa Epist. 1. ad Episcopos Gallie cap. 12. Deus agit in nobis, ut quod vult, & velimus, & agamus. Et Concil. Araucan. 2. cap. 23. & 25. Milevitan. cap. 4. D. Aug. D. Hilar. D. Bern. D. Ansel. & aliis; sed illa gratia est effectus proximus, & immedias prædestinationis, ut supra diximus; ergo etiam actus prout procedunt ab ipso libero arbitrio gratiā Dei adjuto, & moto erunt effectus prædestina- nationis, saltem remoti, & mediati.

113. Opponitur tener Henricus quodlib. 4. q. 19. & quodlib. 8. q. 5. favet, P. Molin. 1. q. 23. art. 4. & 5. d. 1. memb. 8. pro quibus. Argues 1. Effectus prædestinationis debent esse effectus Dei, ut diximus; sed tales non sunt hujusmodi actus, prout procedunt à libero arbitrio; siquidem Deus per illos, neque vivit, neque denominatur liber; ergo non sunt prout sic effectus prædestinationis. Respondeo negando minorem: tales enim actus secundum suas entitates sunt, & à Deo, & à libero arbitrio, licet non sint à quolibet totaliter, sed ab utroq; simul, sive etiam sunt actiones productivæ illorum. Patet in actione productiva ignis, quæ tota est à Deo, & non totaliter, tota, & non totaliter ab igne, tota autem, & totaliter ab utroq; simul; quod est speciale in actibus liberis supernaturali- bus, cùm Deus specialiter exerceat, & ad illos concurrat, ut causa particularis, & non tantum ut universalis, sicut concurrevit cum igne. Neque tamen dicetur per illos vivere, quia illos in se non recipit, neque si concurrevit ut causa, seu poten- tia vitalis, dicetur verè liberè operari, quia lib- berè excitat, & concurrevit.

114. Argues 2. Si illi actus essent effectus prædestinationis, essent etiam à Deo specialiter; sed non sunt; alioquin si essent effectus speciales Dei, non essent nobis liberi, sed necessarii; ergo &c. Respondeo negando minorem, & ejus probationem: nam sic Deus specialiter operatur, ut expectet nostram libe- ram determinationem ad illam excitando sine aliquo impulso necessitante; sicque possumus ei resistere; ubi autem potest dati resistentia, da- tur libertas.

115. Argues 3. Hujusmodi actus, prout sunt formaliter à libero arbitrio, non sunt à gratia; sed ut sint ef- fectus prædestinationis, debent esse à gratia; alio- qui non conducerent ad salutem actu consequen- dam; ergo &c. Respondeo negando majorem: nam cùm liberum arbitrium ad illos excitebit per gratiam, & solum supernaturaliter elevatum ad illos concurrat, etiam prout sunt ab illo, sunt à gratia, & ut sic specialiter eliguntur à Deo; siquidem, posita efficaci intentione gloriae, Deus ele- git illos actus, ut meritorios ad eam in effectu consequendam; illi autem non sunt meritorii, nisi prout procedunt supernaturaliter ab influxu gratiae, & libero arbitrio; unde prout sic sunt effectus prædestinationis etiā prout procedunt à libero arbitrio,

Tom. I.

Argues 4. Tales actus, prout procedunt à libero arbitrio, sunt causa prædestinationis; siquidem sunt ejus causa, quatenus sunt meritorii; sunt autem meritorii, quatenus sunt à libero arbitrio; ergo prout sic non possunt esse effectus prædestinationis. Respondeo tales actus, ut procedentes à li- bero arbitrio esse effectus prædestinationis, sive prima intentionis gloriae; siquidem ex hac mo- vetur Deus ad excitandum ad illos; esse autem causam executionis illius, sive ut gloria in execu- tione, & in effectu comparetur; quæ rationes, cùm sint in diverso genere non implicant. Vel dic, tales actus esse effectus, & non causam primæ vo- cationis; esse verò causam, & non effectus auxili- orum subsequentium gratiae, & gloriae, quod non implicat. Unde argumentum solum probat hujusmodi actus esse secundos effectus respectu primorum effectuum prædestinationis, & esse cau- sam respectu posteriorum effectuum ejusdem præ- destinationis, quod non implicat.

Difficultas 3. Utrum justificatio, habitus ad ju- stificationem aliquo modo spectantes, illorum augmentum, & remissio penitentia sint effectus prædestinationis? Dico 1. Justificatio, sive gratia ju- stificans est effectus prædestinationis. Ita Richard. in 1. dist. 40. a. 1. q. 1. & dist. 41. art. 1. q. 1. & art. 2. q. 1. Marsil. in 1. dist. 41. art. 1. notab. 1. Greg. in 1. dist. 41. q. unica art. 2. Chartagen. discurs. 3. P. Molin. 1. p. q. 23. art. 2. d. 3. P. Soar. lib. 3. de prædest. cap. 4. n. 2. P. Vafq. 1. p. d. 93. cap. 1. quos citat, & sequitur P. Ruiz d. 22. sect. 6. n. 9. P. Herice tract. 3a. d. 30. cap. 4. n. 17. P. Tanner. d. 3. q. 3. dub. 1. n. 11. P. Preposit. 23. art. 8. dub. 6. n. 49. & alii. Pro- batur primo ex illo ad Rom. 8. ibi: Quos autem prædestinavit, hos & vocavit, & quos vocavit, hos & justificavit. Et ad Ephes. 1. ibi: Prædestinavit nos in adoptionem filiorum, &c. ergo adoptio filiorum, quā formaliter justificamur, decreta fuit, & causata per prædestinationem.

Probatur secundò, quia D. Aug. ab omnibus receptus dicit, gratiam esse effectum prædestinationis; sed nomine gratia potissimum significatur illa, quā formaliter persona constituitur Deo gra- ta, justa, & immaculata; ergo hæc est effectus prædestinationis ex mente D. Augustini. Confirmatur ex D. Prosper. ad object. Vincent. Respons. 12. ibi: Prædestinatio facit (id est caulat) ut ex filiis dia- boli, siant filii Dei; sed filiatio Dei adoptiva fit per gratiam justificantem; ergo si hæc fit à prædestina- tione, est prædestinationis effectus.

Probatur tertius, quia gratia justificanti compe- tunt omnes conditions requisiæ ad effectum prædestinationis, de quibus supra, ut consideran- ti patebit; deinde est singulare quoddam benefi- cium proprium prædestinati, simpliciter necessari- um ad executionem electionis, & ab illa proce- dens; sed hæc sufficiunt, ut sit prædestinationis effectus, ut patet ex supra dictis; ergo &c.

Dico 2. Quilibet habitus ad justificationem quilibet modo pertinentes, sunt effectus præde- stinationis. Probatur, quia habitus, sive sit ille, quo homo constituitur formaliter gratus, & ju- stus; sive sint habitus Fidei, Spei, Charitatis, & virtutum moralium, conducent, & juvant ad consecrationem gloriae inclinando ad proprios ac- tus, & eo fine à Deo tribuuntur; sed quā ita se habent sunt effectus prædestinationis; ergo &c.

Dico 3. Argumentum gratiae, & reliquorum habituum, est effectus prædestinationis; sive il- lud tribuatur ex opere operato ratione Sacra- men-

torum,

P p 2

torum, nulla supposita actione libera hominis recipientis Sacramentum; sive tribuatur dependenter a libera cooperatione voluntatis humanae. Probatur, quia quod conductit ad beatitudinem consequendam, & eo fine a Deo tribuitur, est effectus prædestinationis; sed ita conductit, & tribuitur a Deo illud augmentum; ergo &c.

122. Dico 4. Remissio poenæ, tam in hac vita per satisfactionem, quam in futuro seculo per passionem, est effectus prædestinationis. Probatur primò, quia completer ultimè justificationem, delens reatum, ac debitum poenæ. Secundò, quia tollit impedimentum gloriae, sive consecutionis illius; sed haec sufficiunt, ut sit effectus prædestinationis; ergo &c.

SECTIO VI.

Virum gratia per peccatum interrupta, finalis, donum perseverantie, & glorificatio sint effectus prædestinationis?

123. DVERTES primò, cum gratia habitualis sepius destruatur, etiam in prædestinatione, per peccatum mortale superveniens, dubium esse inter Theologos, an in predicto eventu prima ejus productio, sive collatio fuerit effectus prædestinationis, aut solùm à communī providentia supernaturali processerit? Secundo, candem esse difficultatem de virtutibus infusis, & de nostris actibus supernaturalibus meritoriis, quando per peccatum mortale interrumpuntur. Tertio, questionem post procedere de gratia interrupta, aut quoad suam restitutionem per paenitentiam, aut quoad primam ejus collationem, antequam per peccatum interrumpatur. Quartò, certum omnibus esse debere, per paenitentiam recuperari, non solùm quod respondet merito de congruo paenitentiae, sed etiam totam intentionem gratia desperata, sive illa, aut illius pars conferatur ex liberalitate, sive ex vi moritorum, qua per peccatum mortificata jacebant, ut suo loco dicemus, interim videri possunt D. Thom. 3. p. q. 89. art. 5. ubi P. Vasq. tom. 4. dub. 12. & 1. 2. tom. 2. de grat. d. 22. cap. 6. & P. Soar. in Opuscul. Relect. de Reviviscent. meritor. His positis.

124. Dico 1. Gratia per peccatum interrupta quoad ejus reparationem per paenitentiam est effectus prædestinationis. Ita P. Soar. lib. 3. de predest. cap. 4. n. 5. P. Valent. q. 23. punct. 3. P. Herice tract. 3. d. 30. cap. 4. num. 18. P. Ruiz d. 22. sect. 7. num. 1. P. Tanner. d. 3. q. 3. dub. 1. n. 17. P. Arrub. d. 83. cap. 1. n. 1. P. Arriaga d. 38. sect. 1. subsect. 1. n. 3. P. Proposit. q. 23. art. 8. dub. 6. num. 49. P. Amicus d. 15. sect. 5. n. 161. P. Compton. tom. 1. d. 4. 4. sect. 2. num. 6. & alii. Probatur facile, quia hujusmodi gratia revivificens post peccatum per paenitentiam, tive sit eadem numero, qua ante fuerat collata, reproducta, sive alia ejusdem intentionis, data est ex intentione dandi gloriam; & conjuncte cum perseverantia finali in re, & actu causat ipsam gloriam; ergo non potest non esse effectus prædestinationis.

125. Dico 2. Hujusmodi gratia per peccatum interrupta, etiam quoad primam ejus collationem, est effectus prædestinationis. Ita Doctores proxime citati. Probatur primò, quia hujusmodi gratia

quoad primam ejus collationem convincent omnes conditions requisita, & supra tradita, ut sic effectus prædestinationis; siquidem est supernaturalis, effectus Dei, actu conferens ad salutem, ex intentione illius conferenda, & ex meritis Christi data; sed quæ ita se habent, sunt effectus prædestinationis; ergo &c. Confirmatur, quia si non fuisse primò collata, neque postea reviviceret, neque prædestinatus tantam haberet gratiam, & gloriam: Deinde fuit primò collata ex speciali affectu ipsius salutis; siquidem quando Deus prævidet, quod aliquid ad aliquem finem post aliquam conditionem in effectu conduceat, & illud confert, absque dubio ex intentione talis finis confert; Deus autem in prima collatione illius gratiae prævidebat, quod illa, posita conditione paenitentia facta post peccatum, in effectu conduceat ad salutem, & illam dedit; ergo dedit ex speciali intentione ipsius salutis; sed haec sunt requisita, & sufficientia, ut sit effectus prædestinationis; ergo &c.

Probatur secundò, quia permisso peccati, ut infra dicimus, est effectus prædestinationis; & tamen non conductit ad salutem, nisi interveniente peccato; ergo a fortiori illa prima gratia collatio erit effectus prædestinationis, licet non conducat ad salutem, nisi post peccatum per paenitentiam extinctum. Confirmatur, quia peccatum, saltem moraliter non extinguit omnino prius ius, quod illa dedit ad gloriam, sed solùm illud mortificat, & confopit; siquidem ita adhuc vivit in acceptatione divina, ut habeat vim revivificandi cum ipsa gratia, si peccati impedimentum per paenitentiam removeatur; sed post illius reparacionem est effectus prædestinationis, quia dat ius, & conduceat ad gloriam; ergo etiam ante in prima collatione talis erit, quia idem ius habet, & codem modo ad gloriam conduceat.

Probatur tertio, quia in Adversiorum sententiā negante electionem ad gloriam ante merita absolute prævisa, sufficit, ut aliquid sit effectus prædestinationis, quod tribuatur ex præscientia conditionata, per quam præsciatur profutrum ad salutem consequendam, posita aliqua conditione; sed Deus per eandem Scientiam præicit primam illam gratia collationem profutrum ad salutem consequendam, si ponatur ut conditio reparatio illius post lapsum; siquidem interruptio non impedit, neque tollit talium præscientiam; ergo hoc sufficit, ut sit prædestinationis effectus.

Probatur quartò, quia hujusmodi gratia semper durat, si non formaliter in se, saltem virtus liter in effectibus, nempe in meritis dignis, quorum fuit principium, & causa; siquidem talia merita non pereunt per peccatum, sed solùm mortificantur, & ideo, eo ablato, manent viva in acceptatione divina; sed sufficit, quod ita durerit in effectibus, ut sit prædestinationis effectus, ut patet in vocationibus congruis, qua sunt prædestinationis effectus, ut diximus, & tamen solùm durant in effectibus, nempe in meritis; ergo &c.

Oppositum tenent P. Vasq. 1. part. d. 93. cap. 3. P. Alarcon. tr. 4. d. 4. cap. 3. n. 9. P. Rhodex. d. 5. q. 2. sect. 7. §. 1. & alii: Pro quibus: Objicies. Effectus prædestinationis constituantur in quadam mediiorum serie continuata usque ad gloriam in re obtentam; sed non ita constitutur illa prima gratia collatio; siquidem per peccatum interrupitur; ergo non est prædestinationis effectus, sed solius providentiae supernaturalis communis. Respondeo primò negando majorem; talis enim continuatio

tinatio solum esset necessaria, quando illa gratia per peccatum omnino extingueretur; non autem sic extinguitur moraliter, sed solum ejus jus ad gloriam mortificatur, sicut & merita; sicque bene potuit Deus illam tribuere ex speciali intentione ipsius gloriae; siquidem si illam videbat amittendam per peccatum, etiam prævidebat reparandam per penitentiam, ac tandem effectum habituram, & fortasse ipsum peccatum permittebat cum proposito reparationis, cum illud non permitteret ut malum perpetuum, sed ut temporale cum voluntate, aut expresa, aut tacita dimittendi illud, quod sufficit, ut ipsa gratia conferat primò collata ex vi prædestinationis, & ut illius effectus.

Respondeo secundò cum P. Soar. cit. n. 7, licet ipsa gratia per penitentiam non esset reparanda, adhuc posse esse effectum prædestinationis, dummodo aliquo modo conferret ad beatitudinem; siquidem beatitudinis effectus non est sola gratia, quæ permanet in vita eterna, sed etiam quæ aliquo modo conferret ad illius confectionem; haec autem gratia, etiam si non esset reparanda, adhuc conferret & esset utilis ad salutem: Primo quatenus esset occasio excitans hominem, quando postea resurgit, ut haberet plura merita permanentia in vitam eternam, aut quia inde excitaretur ad gravirem dolorem, aut ad majorem gratiarum actionem pro suscepitis beneficiis, & similes actus. Secundò, quatenus recordatio illius gratiae amissæ posset defervire ad ferventius, & facilius conandum relarcire damnum majori cum diligentia & fervore secundum illud Apoc. 2. ibi: *Memento, unde excideris, & age penitentiam, & prima opera fac;* & majori cum facilitate, aut propter habitum acquisitum, aut propter bona phantasmatum, quæ permanent, non obstante peccato; ergo etiam tunc ipsa prima gratia collatio ratione talis utilitatis erit effectus prædestinationis.

Instabis: D. Paulus ad Rom. 8. cit. referens effectus prædestinationis immediatè connectit justificationem cum glorificatione; ergo ut illa sit prædestinationis effectus, debet esse continuata, & non interrupta. Respondeo D. Paulum locutum fuisse de justificatione indefinitè, & secundum se totam, qua prout sic immediate conjungitur cum gloria ratione aliecuus illius partis, qualis est gratia finalis; non autem secundum omnes suas partes: unde ut absolutè dicatur conjungi immediatè cum gloria, satis est, quod cum illa sic conjungatur secundum ultimum complementum. Accedit, quod licet D. Paulus loqueretur de justificatione continuata, & hanc diceret esse effectum prædestinationis, non ideo id negavit de gratia interrupta; nam qui unum affirmit, non ideo aliud negat.

Objicies 2. Prima gratia collatio per peccatum interrupta, est etiam communis reprobis; sed in his non est effectus prædestinationis; aliqui salvarentur; ergo neque talis erit in prædestinationis. Respondeo distingendo majorem: est etiam communis reprobis, si sumatur absolute, & secundum se; concedo majorem: si ut conjuncta cum prævisione reparationis, & ejus decreto consideretur; nego majorem: nam in hoc sensu fuit primò data ex speciali intentione salutis consequenda, quod non habet, si consideretur secundum se, quo modo datur reprobis.

Confirmatur exemplo ipsius gratiae, etiam quando non interrupitur; nam etiam tunc ejus prima collatio, si ipsa gratia consideretur secundum se tantum, est etiam communis reprobis; non ita

tamen si considereretur ut conjuncta cum prævisione perseverantiae finalis, & ejus decreto divino, in quo sensu est prædestinationis effectus; licet talis non sit in illo alio; ergo similiter de ipsa gratia interrupta, prout diximus. Et adhuc patet, quia Deus absolute decretivit tantam dare huic prædestinationi beatitudinem, sive gloriam, & pro medio elegit illam primam gratia collationem; ergo si hanc ille non haberet postea, neque daretur ejus reparatio, neque prædestinationis ipse tantam asserueretur gloriam, quam Deus ei decrevit dare; consequenterque diuinum decretum frustraretur, quod nullus dicit.

Objicies 3. Prima gratia collatio Adamo facta in statu innocentiae non fuit effectus prædestinationis illius; siquidem non fuit ei collata ex meritis Christi Redemptoris, ut supra diximus; licet ipsa gratia fuerit postea ejus effectus in suareparatione; ergo similiter gratia illa interrupta, licet sit effectus prædestinationis in sua reparatione, non ita tamen erit in sua prima collatione. Respondeo negando consequentiam; diversa ratio est, quia illa prima gratia collatio Adamo facta non potuit esse, neque ex efficaci intentione salutis, neque ex meritis Christi Redemptoris, quia facta fuit ante peccatum absolute prævisum; Christus autem dectus, & Adamus efficaciter electus post illud prævisum, ut supra diximus; sicque ei defuerunt hæ duas conditions, ideoque non fuit prædestinationis effectus: at verò cum ita non defuerint primæ illæ collationi gratia interruptæ, quia jam Christus Dominus fuerat decretus, & homines efficaciter electi, potuit esse & ex meritis Christi, & ex intentione efficaci salutis; consequenterque esse effectus prædestinationis.

Objicies 4. licet peccatum, ut retractatum inseriat ad salutem, non potest esse effectus prædestinationis; ergo etiam, licet hujusmodi gratia inseriat ad salutem post ejus reparationem, & ut sic sit prædestinationis effectus, non ita erit in prima ejus collatione interrupta. Respondeo negando consequentiam; diversa ratio est, quia peccatum non potest in se à Deo eligi, etiam in ordine ad retractionem, ut medium ad salutem; siquidem ab eo non potest in se amari; ideoque sola ejus retractatio in se amat, ipsum verò peccatum permittitur: at verò illa prima gratia collatio, cum sit bona, potuit à Deo in se amari, sicque eligi, ut eligitur, tanquam medium ad salutem; consequenterque esse effectus prædestinationis, licet non ita possit esse peccatum.

Objicies 5. Per penitentiam non reproducitur eadem numero gratia, quæ primò fuit collata, sed alia diversa; ergo illa prima non potest influere in salutem, quod erat necessarium, ut esset prædestinationis effectus. Respondeo quidquid sit de antecedente, illo enim dato, adhuc ipsa gratia influeret in salutem, si non physicè, de quo in præsentino agimus, saltem moraliter, quatenus propter illam primam ejus collationem homo postea per penitentiam reparatus plus gratiae & gloria recipit, quam reciperet, si talis gratia collatio non præcederet, quod sufficit, ut sit prædestinationis effectus: præserim, cum gratia, etiam quando continuatur, non semper influat physicè in beatitudinem.

Objicies 6. Illa prima gratia collatio non conductit ad gloriam, nisi per penitentiam; sed penitentia, cum pendeat à libera hominis voluntate, non potest videri ut conducens ad gloriam, nisi posita jam ipsius hominis determinatione, hæc au-

Tractatus II. Theologicus.

302

tem non datur, quādō datur illa prima gratiæ collatio; ergo hæc non potest tunc videri ut cōducens ad gloriam; consequenterque neq; ut effectus prædestinationis. Rēsp. distinguendo majorem: nisi per pœnitentiam ponendam; concedo majorem: jam positam; nego majorem: cūn autem Deus in ipsa prima gratiæ collatione per scientiam conditionatam videat ipsam pœnitentiam ponendam; idēc jam prævidet eam in effectu profuturam ad gloriam, & sub hac intentione illam tribuit.

138. Patet à simili, quia etiam quodlibet auxilium congruunt, ut cōducat ad gloriam consequendam, dependet à consensu libero; & donatio ultimi dependet à libera hominis acceptatione; & tamen quia Deus per scientiam conditionatam videt ipsum homini consensum, & liberam ejus determinationem in effectu ponendam, dicimus collationem talis auxilii, quod Deus sub illa conditione prævidet profuturam, esse prædestinationis effectum; ergo similem.

139. Instabis: Illa gratia, ut primò collata non cōducit ad salutem vi suā, sed ut per pœnitentiam reparata; ergo sola ejus reparatio erit prædestinationis effectus. Respondeo negando antecedens: pœnitentia enim non præficit huic gratia vim, ut cōducat ad salutem, sed respectu illius solum se habet tanquam removens prohibens peccatum, ut illius vis, & jus, quod per peccatum impidebatur, reviviscat, & obliget ad dandam gloriam; siue à prima collatione id habuit; consequenterque fuit effectus prædestinationis.

140. Objicies 7. Quando Deus primò dat illam gratiam, neque per Scientiam Medium prævidet, quod illa de facto cōducet ad salutem, donec ipse se determinet ad dandum auxilium subsequens, per quod homo moveatur ad pœnitentiam; ergo non potuit illam dare ut sic ex efficaci intentione salutis; consequenterque neque ut effectum prædestinationis. Respondeo negando antecedens: Deus enim per Scientiam Medium prævidet, quid posita hac, aut illa conditione futurum sit, ideoque antequam absolute velit dare aliquod auxilium Petro v. g. ad gratiam acquirendam, jam præscit: Si dedero hoc, dabo etiam alterum, quo à peccato resurget: ac proinde jam prævidet illud primum futurum utile de facto ad gloriam; consequenterque jam potest illud dare ex intentione efficaci ipsius gloriae. Patet in ipsa prima collatione gratiæ non interrumpendæ; jam enim Deus prævidet, quod illa de facto cōducet ad salutem, quia per Scientiam Medium videt se daturum auxilia subsequentia usque ad gratiam finalē.

141. Dico 3. Gratia finalis, ut finalis, est effectus prædestinationis. Ita P. Soar. lib. 3. de prædef. cap. 3. n. 5. P. Vafq. i. p. d. 93. cap. 3. n. 19. P. Tanner. d. 3. q. 3. dub. 1. n. 10. P. Arrub. d. 84. cap. 2. num. 6. P. Ruiz d. 22. sc̄t. 6. num. 4. P. Herice trac̄t. 3. d. 30. n. 17. P. Rhodex d. 5. q. 2. sc̄t. 7. §. 1. P. Compton. tom. 1. d. 44. sc̄t. 2. n. 6. & alii. Probatur primò, quia hæc gratia habet omnes conditiones supra requisitas, ut sit effectus prædestinationis; & ita est propria electorum, ut non competat reprobis; ergo procedit ut à causa ex speciali eorum electione, sive prædestinatione; consequenterque est illius effectus. Secundò, quia gratia tunc intelligitur finalis, quando in ultimo vita instanti per gloriam consummatur, & eam assequitur; sed tunc est effectus prædestinationis juxta illud ad Ephel. 1. Elegit nos in ipso, ut essemus sancti, & immaculati in conspectu ejus in charitate; ergo gratia finalis abolutè est effectus prædestinationis. Confirmatur, quia

gloria est gratia consummata; sed ut gratia consumetur, debet usque ad finem vite durare, quod est esse gratiam finalē; ergo sicut gloria est effectus prædestinationis, ut infra dicemus, etiam illius effectus erit gratia finalis.

Dico 4. Donum perseverantie etiam est effectus prædestinationis. Ita D. Aug. lib. de prædef. Sanctor. cap. 16. lib. de bono persever. cap. 7. 8. & 17. lib. de corrept. & grat. cap. 6. 7. 8. & 12. D. Prosper. lib. 1. de Vocat. Gent. cap. 24. D. Hilar. in Epist. ad August. D. Fulgent. lib. 1. ad Morim. cap. 7. P. Soar. cit. n. 6. P. Ruiz cit. n. 5. & alii. Probatur primò ex autoritate Celestini. i. Epist. cap. 11. ibi: Apostolica sedū inviolabiles sanctiones bona voluntatis exordia, & incrementa probabilium studiorum, & in eis perseverantiam ad Christi Domini gloriam referre docuerunt. Et Trid. Sess. 6. cap. 13. decernit, de perseverantie munere, de quo scriptum est. Qui perseveraverit usque in finem hic salvus erit, quod quidem aliunde haberi non potest, nisi ab eo, qui potens est, eum, qui stat, statuere, ut perseveranter stet, &c. ex quibus constat ad perseverantie requiri speciale auxilium gratiæ, quod solum datur prædestinatis, qui salutem consequuntur; ergo &c.

Probatur secundò, quia donum perseverantie ultra gratiam sanctificantem includit specialia auxilia cōgrua tam interna, quam externa, quibus Deus dirigit, & custodit electum, ne deficit, saltem finaliter; sed tam hæc auxilia, quam gratia sanctificans finalis sunt effectus prædestinationis, ut diximus; ergo etiam sic erit illud donum. Confirmatur, quia est medium supernaturale à Deo specialiter datum ad salutem in effectu consequendam; sed quod ita se habet est effectus prædestinationis; ergo &c.

Dices: Infantes neque possunt operari moraliter, neque peccare, neque indigent nisi auxiliis, & dono perseverantie; ergo saltem in illis non habet locum præsens conclusio. Respondeo negando consequentiam; nam etiam suo modo cōsiderit, quatenus ipsa mors in gratia habet quodammodo rationem perseverantie juxta illud: Raptus est, ne malitia mutaret intellectum ejus: siquidem procedit ex speciali amore, & curâ Dei eos dirigunt ad talem finem assequendum. Accedit, dico quod tale donum non competit infantibus, adhuc competere adultis, in quibus habet rationem effectus prædestinationis; neque enim dicimus debere competere omnibus prædestinatis, ut sit prædestinationis effectus; alioquin omnes prædestinationis effectus deberent sic competere omnibus prædestinatis, quod non est dicendum.

Dico 5. Gloria beatitudinis est effectus prædestinationis. Ita D. Thom. hic q. 23. a. 2. & 5. Magist. in 1. dist. 40. Albert. 1. p. q. 63. membr. 1. Alexand. 1. part. q. 28. membr. 4. a. 2. Richard. 1. dist. 40. a. 1. q. 1. Marsil. 1. q. 41. a. 1. notab. 2. 3. & 5. Gabr. dist. 41. q. unica. a. 3. dub. 1. ubi Greg. a. 1. Capreol. dist. 40. q. unica. a. 1. Caier. Driedo. Soto. Zamel. P. Molin. hic q. 23. a. 2. d. 3. & a. 5. d. 1. membr. 6. P. Soar. lib. 3. de prædef. cap. 3. n. 2. P. Vafq. 1. p. d. 93. cap. 4. & d. 93. cap. 1. P. Bellarm. lib. 2. de grat. cap. 15. P. Valen. hic q. 23. pun. 3. P. Tanner. d. 3. q. 3. dub. 1. n. 8. P. Herice tr. 3. d. 30. cap. 4. n. 21. P. Ruiz d. 21. sc̄t. 3. n. 2. P. Arrub. d. 84. cap. 2. n. 6. P. Alarcon. tract. 4. d. 4. cap. 2. n. 2. P. Arriaga d. 38. sc̄t. 1. subsc̄t. 2. n. 15. P. Rhodex tom. 1. d. 5. q. 2. sc̄t. 7. §. 1. P. Compton. tom. 1. d. 44. sc̄t. 1. n. 4. & alii. Probatur primo ex illo ad Rom. 8. ubi D. Paulus inter prædestinationis effectus glorificationem enumera. Quos prædestinavit, hos & vocavit; & quos vocavit, hos

hos & justificavit; quos autem justificavit, hos & glorificavit; ergo &c.
146. Dicent primò, hunc locum non esse intelligendum de gloria beatitudinis, sed de claritate bonæ famæ, & nominis, ut indicat verbum *Magnificavit*, quod est in alia lectione, & ut orabat Christus Dominus Joan. 17:ibi: *Clarifica me Pater.* Non placent primò, quia talis expositio est contra Sanctos Patres, & mentem D. Pauli, nam D. Paulus loquitur de gloria, quæ est per se debita justificatio-
ni, & maximè intenta per prædestinationem, qualis non est gloria illa accidentalis extrinseca, aut quia non spectat ad ordinem prædestinationis, aut quia est communis etiam reprobis, aut quia potest non esse in aliquibus prædestinatis. Et D. Aug. lib. de corrept. & grat. cap. 9. Illa gloria, inquit, est hic intelligenda, de quidem dicit: *Cum Christus apparuerit vita nostra, tunc & vos apparebitis cum ipso in gloria.* Et lib. de prædest. Sanctor. cap. 17. *Glorificavit*, inquit, *illo utique fine*, qui non habet finem. Secundò, quia licet ibi iumatur, prout pertinet ad gloriam beatitudinis accidentalem, hæc supponit essentialē, ex qua oritur, & si illa est effectus prædestinationis, multò magis erit hæc. Ad illam lectionem *Magnificavit*, dicimus in vulga Sixti V. legi *Glorificavit*, quæ sola lectio retenuta est.

147. Dicent secundò, hunc locum intelligendum esse de augmento gratiæ & virtutum, & de adoptione divina, ut ibi exponunt: D. Chrysost. hom. 15. & alii Patres. Sed contra primò, quia licet aliqui Patres ita exponant, nullus ex illis exclusi glorificationem; imò cùm de adoptione loquuntur, intelligere videntur adoptionem perfectam, & consummatam; consummatur autem per glorificationem. Secundò, quia Apostolus ibi loquitur de illa gloria, de quâ dixit 1. Cor. 2. *Oculus non vidit, &c. que preparavit Deus diligentibus se;* hæc autem est gloria beatitudinis.

148. Probatur secundò, quia qui efficaciter ordinat media ad aliquem finem in effectu consequendum, non solum est causa applicationis mediorum, sed etiam affectionis finis ipsius juxta illud, *Quidquid est causa cause, est causa sui causati;* sed prædestinatio ordinat media efficaciter ad gloriam, ut ad finem in effectu consequendum: ergo non solum erit causa applicationis mediorum, sed etiam affectionis ipsius finis, nempè gloria; consequenterque hæc erit illius effectus. Confirmatur ab exemplo, quia ars Medicinae ex eo, quod ordiner, & applicet efficaciter medicamenta ad corporis sanitatem in effectu consequendam, non solum est causa illius applicationis, sed etiam ipsius affectionis; ergo similiter dicendum de prædestinatione applicante media, & efficaciter intendente animæ salutem.

149. Probat tertio, quia gloria habet omnes conditiones, de quibus supra, ut sit prædestinationis effectus; siquidem est supernaturalis, effectus Dei, conductus actu ad beatitudinem, quatenus actu, & formaliter illam causat in homine, procedit ex voluntate speciali glorificandi prædestinatum, & ex meritis Christi Redemptoris; ergo &c. Confirmatur, quia licet gloria sit finis prædestinationis, hoc non obstat, quominus sit prædestinationis effectus; siquidem excepto ultimo fine, qualis est Bonitas Divina, quicumque alius finis Providentia Divina debet ab illa causari; ergo &c.

Oppositum tenet Durand. in 1. dist. 41. q. 2. n. 10. & Carthag. discursu 3. dub. 2. Pro quibus: Argues 1. Sola media sunt effectus prædestinationis:

151.

tum quia hæc definitur à D. Aug. prout supra diximus: *Præparatio beneficiorū Dei, &c.* præparatio autem solum est de mediis: tum etiam quia prædestinatio est pars subiectiva Providentiae; hæc autem solum est de mediis, non autem de fine, cuius intentionem efficacem supponit; sed gloria non est medium, sed finis prædestinationis, ut per se patet; ergo &c. Respondeo ad majorem, sola media esse effectus prædestinationis proximos, & immediatos; hoc autem non tollere, quominus habeat aliud remotum, & mediatum, qualis est ipsa gloria; nam si prædestinationis immediate causa media, & media immediate causans gloriam, etiam ratione illorum ipsa prædestinationis remotæ, & mediae causat ipsam gloriam juxta illud Philosophi: *Quidquid est causa causa, est causa sui causati;* idemque quod dicimus de prædestinatione, dicendum est de Providentia: neque definitio D. Aug. contra hoc facit, ut consideranti patebit.

Instabis: Solum id, quod conductus ad salutem est effectus prædestinationis; sed sola media conductus ad salutem, & non ita conductus gloria; cùm sit ipsa salus; ergo sola media, & non ipsa gloria, sunt effectus prædestinationis. Respondeo omne illud, quod conductus ad salutem, aut efficienter, aut formaliter, esse effectum prædestinationis; gloria autem, licet non ita conductus efficienter, sicut media, conductus tamen formaliter, quatenus recepta in prædestinato illum efficit formaliter glorioum.

Argues 2. Glorificatio præter infusionēluminis, & productionem Visionis Beatae, importat etiam unionem Essentia Divinæ in ratione speciei intelligibilis cum intellectu Beati; sed hanc non potest causare prædestinationis; siquidem effectus ordinatur ad prædestinatum, & ad illum non potest ordinari Essentia Divina, cùm potius ad illam ipse prædestinatus, & omnia alia ordinentur; ergo neque potest ipsum glorificationem causare; consequenterque hæc non est illius effectus. Respondeo negando minorem: illam enim causat eomodo, quo unitur; nam si perfectioni Essentia Divinæ non repugnat illa unio extrinseca cum intellectu creato, etiam non repugnabit, quod sic dicatur fieri à prædestinatione divina, & esse illius effectum.

Argues 3. Glorificatio est finis prædestinationis; ergo non potest esse ejus effectus; alioqui esset effectus sui ipsius; siquidem causat media, & cum media illam causat, etiam à se ipsa, saltem mediata causat effectus juxta illud: *Quidquid est causa cause, est causa sui causati.* Respondeo negando consequentiam; neque enim implicat, quod una res sit causa, & effectus in diverso genere, etiam respectu ejusdem; sanitas enim est causa in genere causa finalis respectu artis medicinae, & est illius effectus in genere cause efficientis; siue similius de glorificatione. Neque ex hoc sequitur, esse causam sui ipsius; siquidem causat media finaliter, & ab illis causat efficienter, siue in diverso genere, in quo non habet locum illud proloquium, sed solum quando causant in eodem genere. Pater in prædestinatione ipsa formaliter, nempè actibus interioris Dei, qui cùm applicant Omnipotentiam ad media producenda per auxilia congrua efficienter, & ipsa media etiam efficienter causat gloriam in executione, ipsamet gloria causat etiam efficienter, saltem mediata ab ipsa prædestinatione formaliter, cùm utraque causalitas sit in genere efficientis, aut physicæ, aut moraliter; ideoque dicimus gloriam esse prædestinationis effectum.

152.

Dico 6.

154. Dico 6. Non solum gloria essentialis animæ, sed etiam gloria accidentalis corporis, & omnes alia proprietates consequentes ipsam gloriam, sive essentialem, sive accidentalē, sunt effectus prædestinationis. Ita P. Soar. lib. 3. de predest. cap. 3. n. 2. P. Arribal. d. 84. cap. 2. n. 6. P. Ruiz. d. 21. sec. 3. n. 2. P. Alarcón. tr. 4. d. 4. cap. 2. n. 2. & alii. Probatur primò, quia gloria essentialis, ut diximus, est effectus prædestinationis; ergo etiam sic erit gloria accidentalis, & omnes earum proprietates, quæ illas consequuntur, siquidem accessoriū sequitur principale. Secundo, quia quidquid est causa causa, est causa sui causati; sed prædestinationis est causa ipsius gloriae essentialis, & hæc est causa gloriae accidentalis, & utraque suarum proprietatum; ergo prædestinationis est etiam causa, saltem remota, tam gloriae accidentalis, quam illius proprietatum.

SECTIO VII.

Vtrum mala poena, & culpa sint effectus prædestinationis?

155. DIFFICULTAS I. Utrum malum poenæ sit effectus prædestinationis? Affirmatim. Ita P. Soar. lib. 3. de predest. cap. 8. num. 1. & alii communiter. Probatur primò ex illo ad Philipp. 1. ibi: *Vobis donatum est pro Christo non solum ut in eum credatis, sed ut etiam pro illo patiamini:* ubi comparatur fides cum malis poenæ; sed fides est effectus prædestinationis; ergo etiam talia erunt mala poenæ. Secundò, quia hujusmodi mala sunt simpliciter bona, ideoque non solum à Deo permisæ pro hoc statu naturæ lapsæ, sed etiam intenta; atqui quæ ita se habent, possunt à Deo præstari ex affectu beatitudinis, & prædestinationis; consequenterque esse ejus effectus; ergo &c.

156. — Probatur 3. quia Martyrium est malum poenæ; & tamen est beneficium Dei singulare, ac medium efficacissimum ad beatitudinem consequendam; consequenterque prædestinationis effectus; ergo &c. Quartò, quia remissio poenæ peccatis debitur, prout prædestinatis confertur in hac vita, ut gloriam ciuius assequantur, est prædestinationis effectus, ut nullus dubitat; & tamen per mala poenæ frequenter comparatur; ergo hæc, saltem in radice, sunt effectus prædestinationis. Confirmatur, quia malum poenæ unus hominis potest esse effectus prædestinationis alterius, si ei proficit ad salutem, ut sèpius sit; siquidem sèpsum unus vident alterum patientem, excitatur ad actus virtutum exercendos, per quos gloriam in effectu assequitur; ergo &c.

157. Dices: *Decretum poenæ, cùm supponat culpm, pertinet ad voluntatem subsequentem;* sed prædestinationis est voluntas antecedens; ergo ipsa poena non potest esse effectus prædestinationis. Respondeo primò negando consequentiam; neque enim argumentum probat; siquidem cùm effectus supponat causam, nihil officit, imò requiritur, ut aliquid sit effectus, quod sit aliquid subsequentes ipsam causam. Secundò, Deum ex intentione gloriae inter alia media ad eam consequendam, potuisse eligere aliquid, quod supponat culpm, & hoc potuisse esse ipsum malum poenæ satisfactoria; sicut etiam potuit eligere penitentiam, quæ etiam supponit peccatum, prout supra diximus.

158. Instabis: Si Deus eligeret mala poenæ, ut

media ad salutem, aut ea eligeret ante, aut post culpam prævisam in esse absoluto; Non pīnum; jam enim supra diximus, Deum non prædefinire poenam, ut poenam ante culpam absolvēt prævisam: Non secundum; siquidem, cùm ipsa poena sit medium propinquius fini, debet intendi prius; ergo &c. Respondeo primò cum aliis, Deum eligere hujusmodi mala ante prævisam culpam in esse absoluto, sed post illam prævisam in esse conditionato, quod non reputant inconveniens, cùm sit in ordine ad majus bonum ipsius patientis.

Respondeo secundò, Deum ea eligere post culpam absolvēt prævisam, & nullum esse inconveniens, quod tunc posterius eligat medium propinquius fini, quando illud prius eligere repugnat illius Bonitati Divinae: solum enim tunc prius eligit quod est propinquius, quando id non habet essentialē repugnantiam cum sua Bonitate. Addo ad verificandam conclusionem satis esse, si loquamus de mala poenæ minus rigorosa, qualis est sola meritoria; non autem de illa, quæ est rigorosè satis factoria.

Difficultas 2. Utrum malum culpa, sive peccatum sit effectus prædestinationis? Advertes, malum culpa, sive peccatum hic considerari posse, aut secundum malitiam formalem, aut secundum suam entitatem physicam, & materiale, quam habet, & tunc aut prout ipsa materialitas procedit à peccatore; aut prout procedit à Deo; nihil enim reale physicum producitur in rerum natura, ad quod Deus non concurrit, saltem ut causa universalis. Hoc posito.

Dico 1. Peccatum consideratum secundum malitiam formalem non est effectus prædestinationis. De hoc nullus Catholicus dubitat. Ita P. Soar. lib. 3. de predest. cap. 8. n. 2. P. Vázq. 1. p. d. 93. cap. 2. P. Ruiz. d. 23. sec. 1. n. 1. P. Herice tract. 3. d. 30. cap. 6. n. 29. & alii. Probatur primò, quia effectus prædestinationis est effectus proprius Dei; sed non ita est peccatum secundum suam malitiam formalem, ut dicitur in Concil. Araul. cap. ult. & in Trid. Sess. 6. can. 7. aliqui Deus diceretur specialis causa, & author peccati; ergo &c. Secundo, quia effectus prædestinationis debet auctu conducere ad vitam aeternam; sed non ita conductit peccatum secundum malitiam formalem; imò potius ab illa avertat ad poenam aeternam; ergo &c. Tertiò, quia effectus prædestinationis debet à Deo intendi specialiter in ordine ad beatitudinem; sed non ita intenditur, neque intendi potest peccatum, imò à Deo positive per nolitionem rejicitur juxta illud: *Quoniam non Deus volens iniquitatem tuas;* ergo &c. Quartò autoritate D. Aug. lib. de predest. Sanctor. cap. 10. ubi dicit, Deum sola illa prædestinas, quæ ipse facturus est; sed non est facturus peccatum, ut ejus author; ergo neque illud prædestinavit; consequenterque non est effectus prædestinationis.

Dico 2. Peccatum consideratum secundum suam materialitatem, prout hoc procedit à peccatore, etiam non est effectus prædestinationis. Ita P. Soar. cit. P. Herice cit. P. Ruiz cit. n. 2. P. Alarcón. tr. 4. d. 4. cap. 5. n. 5. & alii infri citandi. Probatur primò, quia effectus prædestinationis debet esse specialiter à Deo, & ab eo volitus; sed materialitas peccati, prout est à peccatore non est à Deo, neque ab eo volita, imò prohibita; ergo &c. Secundò, quia ipsa materialitas peccati, prout est à peccatore, est causa proxima, & proximum fundamentum ipsius peccati; ergo si prout sic esset à Deo

- à Deo, ab eo esset causa proxima, & proximum fundamentum peccati; sed hoc est impossibile; ergo etiam quod illa materialitas, prout sic sit à Deo; consequenterque quod si prædestinationis effectus; siquidem cum prædestinationis effectus, quod ab illa est, etiam est à Deo specialiter.
163. Dico 3. Peccatum consideratum secundum suam materialitatem, etiam prout hæc procedit à Deo, non est effectus prædestinationis. Ita P. Alarcon, tract. 4., d. 4, cap. 5, num. 7. Probatur primò, quia illud est prædestinationis effectus, quod Deus speciali voluntate positiva eligit ex intentione gloriae, ut medium ad ipsam gloriam consequendam; sed non eligit ut sic eam peccati materialitatem, etiam in sensu proposito; siquidem Deus de se est absoluè indeterminatus ad eam, & solum ad illam concurrit per voluntatem permisivam determinatus, seu potius attractus à causâ secundâ; ergo neque ut sic est effectus prædestinationis.
164. Probatur secundò, quia si peccatum, prout sic est effectus prædestinationis, aut talis est ut habet conjunctam malitiam formalem; aut ipsius peccati materialitas per se nudè sumpta: Non pri-^{168.} mun, alioqui ipsa malitia formalis, saltem connotative, est effectus prædestinationis, quod dicere, hæreticum est: Non secundum, quia ut sic non inservit ad beatitudinem consequendam, neque physicè, cum eam physicè non producat, neque moraliter, quia cum non sit actus bonus, non potest esse causa meritaria illius; ergo nullo modo potest, esse prædestinationis effectus.
165. Probatur tertio, quia ita se habet ipsa materialitas, prout procedit à Deo, atque se habent Cœli, & aliae entitates naturales, quæ à Deo procedunt, & sunt effectus creationis, aut ipsi creationi debentur, & à Deo dantur ut ab authore naturæ, & non ex gratia Christi; sed hujusmodi entitates non sunt prædestinationis effectus; ergo neque illa materialitas, sive entitas materialis peccati, talis erit; & à fortiori, cum Deus ad illas concurrit voluntate positivâ, & non ita ad hanc, sed solâ permisivâ.
166. Oppositum tenent aliqui Recentiores, quos tacito nomine refert P. Alarcon cit. n. 6. & tenet P. Gil. hic in manu scriptis d. 5. scđt. 4. pro quibus. Objicies 1. Illud, cui competunt conditiones requiriæ, ut sit prædestinationis effectus, non potest non esse illius effectus; sed ita competit materialitati peccati, prout sic consideratæ; siquidem est à Deo; potest inservire ad salutem, quatenus potest excitare prædestinatum, saltem ad actum fidei, quo credit, Deum esse Causam Primam, siue de aliis; ergo &c. Respondeo negando minorem, ad probati-^{169.} nem dicimus, malitiam de facto non esse connexam cum ea materialitate, prout procedit à Deo; siquidem Deus eam non vult positivâ voluntate se ad illam determinando, sed solum voluntate permisivâ, quatenus ut Causa Universalis sequitur determinationem voluntatis creatæ: at verò si Deus eam veller positivè, & voluntate speciali eam eligeret, ut medium ad salutem, quod necessarium erat, si est effectus prædestinationis effectus, tunc non posset non etiam velle ipsam malitiam formalem; siquidem non ex alio capite eam vult ipse peccator; cum autem hoc sit impossibile, etiam impossibile est, quod ipsa materialitas prout sic sit prædestinationis effectus.
- Objicies 4. ex D. Paul. ad Rom. 8. ibi: Di-^{170.} ligentibus Deum omnia cooperantur in bonum; sed hæc propositio est universalis, ut patet ex verbo omnia; ergo debet intelligi etiam de peccatis, saltem in sensu proposito. Respondeo talem propositionem, licet universalis, intelligendam esse de omnibus illis, quæ sunt, & possunt esse speciales effectus Dei, & ab eo voluti positivè; tale autem non est peccatum, etiam prout sic consideratum, ut patet ex dictis.
- Objicies 2. Materialitas illa, prout sic considerata, potest esse materia timoris, & cautelæ, quatenus prædestinatus in illa videt, se posse à Deo

Tom. I.

Q. 9

SECTIO

SECTIO VIII.

Vtrum permisso peccati sit prædestinationis effectus?

Resolutio sit: Permissio peccati, tam proprii, quam alieni potest esse, & saepius est effectus prædestinationis. Ita D. Thom. D. Anselm. P. Sozr. lib. 3. de prædest. cap. 8. num. 4. quam sententiam dicit, frequentius hoc tempore sequi Recentiores Theologos. P. Tanner. d. 3. q. 3. dub. 3. n. 4. P. Ruiz d. 23. febr. 1. n. 6. & 7. P. Arriaga d. 38. febr. 3. P. Amicus d. 15. febr. 5. n. 172. P. Granad. tract. 6. d. 5. n. 7. P. Molin. Bannez Carthag. Zumel. P. Fasol. q. 23. aat. 2. dub. 4. P. Rhodez d. 5. q. 2. febr. 7. §. 3. & alii. Probatur primò auctoritate Scripturæ Psal. 57. ibi: *Latabitur justus, cum viderit vindictam, manus suas lavabit in sanguine peccatoris: ubi D. August. Justus, inquit, qui videt vindictam peccatoris, proficit, & mors unius valet ad vitam alterius.* Et ad Rom. ii. 11. Ubi loquens Apostolus de peccato Iudeorum sic ait: *Nunquid sic offendunt, ut caderent? Absit. Illorum delicto salus est gentibus: quibus ex locis constat, Deum assumere permissionem peccati ut medium ad salutem; sed quæ Deus sic eligit sunt prædestinationis effectus; ergo &c.*

Probatur secundò ratione, quia tali permissioni competunt omnes conditiones supra assignatae; siquidem est eo modo, quo fieri potest, effectus Dei, actu utilis ad salutem per martyrium, pœnitentiam, humilitatem, cognitionem propriæ misericordie, maiorem curam, ac diligentiam in obediente Deo, aliasque virtutes inde ortas; deinde ex tali fine potest à Deo intendi, & de facto saepius intenditur ab ipso Deo, & propter talem finem dicitur supernaturalis quoad modum; ergo non potest non esse prædestinationis effectus, cum habeat omnes conditiones ad id requisitas.

Confirmatur primò, quia cum permisso, formâliter loquendo, consistat in negatione auxilii, quod Deus prævidet futurum efficax ad vitandum peccatum, sapè negatio talis auxilii in hac, aut illa circumstantia, ex qua prævidet postea infallibiliter orituram pœnitentiam, aliasque actus ad salutem inservientes, qui aliter non haberentur, non est minus gratia, quam est collatio ipsius auxilii efficacis in aliis occasionibus; neque minus procedit à Voluntate Dei; sicut enim Deus liberè dat tale auxilium, ita etiam liberè non dat, sive negat; sed collatio talis auxilii ex eo, quod sit gratia specialis, est effectus prædestinationis; ergo etiam cum illa negatio sit in illis occasionibus specialis gratia, erit etiam prædestinationis effectus.

Confirmatur secundò, quia Deus, ut ait D. Damascen. lib. 2. de fide cap. 29. aliquando vult permittere peccatum propter suam gloriam, juxta illud ad Rom. 8. *Ut ostenderet divitias gratia sua in vase misericordie, sustinuit in mula patientia vase ira, & sic etiam permisit peccatum Adæ, ut in procuranda hominum salute suam Sapientiam, & Misericordiam manifestaret: aliquando propter aliorum salutem, & utilitatem juxta illud 2. Reg. 16. Dominus præcipit illi, ut maledicat..... Si forte respiciat Deus humilitatem meam.* Et Gen. 45. & 50. *Vos cogitafis de me malum, sed Deus veritus illud in bonum: aliquando propter propriam utilitatem juxta illud 1. ad Tim. 1. Tradidit illum Sarana (id*

est permisit tentationem,) ut discat non blasphemare.

Et D. Aug. lib. 14. de Civit. cap. 13. Audeo, inquit, dicere, superbiis utili esse cadere in aliquid manifestum peccatum, ut sibi displicant, qui jam sibi placendo cederant: Idem habet lib. de corrept. & grat. cap. 9. & lib. Solilog. cap. 28. & D. Bern. serm. 23. in Cant. & D. Greg. lib. 2. Mor. cap. 27. sed quæ Deus ita vult, potest specialiter intendere ex intentione gloriae dandæ; quæ autem sic intendi possunt, sunt prædestinationis effectus; ergo &c.

Confirmatur tertio, quia permisso peccatorū in reprobis est effectus reprobationis, ut infra dicimus; ergo à fortiori in prædestinationis erit effectus prædestinationis; siquidem magis dignū est Sapientiæ, & Bonitate divina male permettere ex intentione efficaci majoris boni, & utilitatis in amicis, quam ex intentione puniendo in inimicis, ut ait D. Aug. lib. de corrept. & grat. cap. 10. Scivit, inquit, Deus magis ad suam omnipotentissimam bonitatē pertinere etiam de malis benefacere, quam male esse non finere. Accedit quod hic sit melior modus providendi prædestinationis, & indicium majoris amoris erga illos, quatenus circa illos non solum nihil omnino facit, sed etiam nihil omnino permittit, nisi propter efficacem intentionem prædestinationis.

Oppositum tenent P. Valsq. 1. p. d. 93. cap. 2. n. 9. P. Herice tratt. 3. d. 30. cap. 6. num. 42. P. Arrub. d. 82. cap. 2. n. 3. P. Beccan. cap. 14. conclus. 1. & 2. P. Alarcon. tratt. 4. d. 4. cap. 5. n. 21. P. Preposit. q. 23. art. 8. dub. 6. n. 57. P. Compton. tom. 1. d. 44. sed. 3. num. 2. & alii: pro quibus: Argues 1. Prædestination, ut diximus ex D. Aug. est præparatio beneficiorum, & gratiarum efficaciarum; sed permisso peccati, neque est beneficium, neque gratia, cum potius sit negotio beneficii, & gratiae; ergo &c. Respondeo distinguendo minorem: neque est beneficium, neque gratia secundum quod habet ab intrinseco; concedo minorem: de se enim est indifferens ad bonum, aut malum finem: secundum ordinationem extrinsecam, quam habere potest in ordine ad salutem; nego minorem: Deus enim saepius prævidet orituram ex illa pœnitentiam, & contritionem finalē, eamque ex tali fine intendit. Patet à simili, quia etiam interesse morti amici, aut in se citius mori in gratia finali, non est beneficium, neque gratia; & tamen si ex illis intendantur salus, & evitatio mortis in peccato juxta illud: *Raptus est, ne malitia mutaret intellectum ejus: erunt beneficia, & gratia specialis, consequenterque prædestinationis effectus,* ut supra diximus; ergo similiter de permissione peccati.

Argues 2. Permissio peccati est carentia gratiae, cum sit negotio auxilii efficacis ad peccatum vitandum; ergo non potest esse signum ipsius gratiae; consequenterque neque effectus prædestinationis. Respondeo permissionem esse carentiam alicuius tantum gratiae, non tamen omnis gratia; scilicet licet non sit signum auxilii efficacis, cuius est carentia, potest esse signum alicuius alterius gratiae, nempe pœnitentiae, humilitatis, & confusione, quae ex illa oriuntur, & Deus vel ex intentione salutis.

Instab: Hæ, & similes aliae virtutes possunt aliunde obtineri; ergo non est cur propter illas ametur à Deo ipsa permisso peccati. Respondeo negando consequentiam; nam ut aliquid sit prædestinationis effectus, non opus est, quod sit medium unicū necessarium ad salutem consequendam, sed sufficit, quod ad illam conducat; alioqui

qui nulla res supernaturalis in particulari esset effectus prædestinationis; siquidem sine hac, vel illâ posset ipsa gloria obtineri: cùm autem permissione conduceat ad salutem, ut patet ex dictis, erit prædestinationis effectus, licet ipsa salus posset aliqui obtinere per pœnitentiam, & alios actus aliundē acquisitos.

Argues 3. Nobis licet petere à Deo omnes prædestinationis effectus, & pro illis gratias Deo agere; sed non ita licet petere permissionem peccatorum, cùm potius jubeamur oppositum petere: *Et ne nos inducas in tentationem*: neque pro illa debemus gratias agere; ergo &c. Respondeo primò negando consequentiam: nos enim solum possumus amare, petere, & gratias agere pro illis prædestinationis effectibus, qui nostram non involunt malitiam, & peccatum; cùm autem sic infallibiliter involvat permissione peccati, idè non possumus eam amare, neque petere, neque pro illa gratias agere; strictius enim tenetur quisque vita re in se, quam in aliis occasiones peccati, & illud non permittere; ideoque Deus potest illud in nobis permittere, non ita tamen nos possumus in nobis illud permittere, cùm illud sic permittere, sit peccare, quod vitare tenemur.

Respondeo secundò cum P. Herice cit. num. 38. P. Alarcon cit. n. 62. & aliis, negando minorem, si permissione sumatur, non ut connexione cum peccato, sed illo conditionate supposito, sed ut est conexa cum heroica pœnitentia, humilitate, & similibus actibus, sicut à Deo amatur, & intenditur; nam prout sic est aliquid bonum ad salutem, ego autem possum amare, & petere quidquid mihi est bonum ad salutem, non attendendo ad peccatum. Neque contra hoc aliquid pertinet in Oratione Dominica, sed tantum non induci in temptationem, id est, temptatione non seduci, sive quod Deus non permittat, nos in illis constitui occasionibus, in quibus prævidet in peccatum casuros. Addo cum P. Arriaga tom. 3. de Actibus humanis, d. 19. n. 64. posse nos amare, & petere à Deo peccati permissionem, quatenus est voluntas dandi auxilium sufficiens absolutè, non tamen quatenus includit denominationem sumptum ex non futura hominis, & illius voluntatis cooperatione, sic enim est amare peccatum.

Argues 4. Christus Dominus applicavit sua merita pro omnibus prædestinationis effectibus, eos nobis postulando; sed non ea applicavit pro permissione peccati, & negatione auxiliis efficaci, eas nobis postulando; ergo &c. Respondeo negando minorem; nam Christus Dominus applicavit sua merita pro permissione peccati, eam nobis postulando eo modo, quo illa à Deo fuit amata, & electa ut prædestinationis effectus.

Argues 5. Ut permissione peccati sit prædestinationis effectus, debet à Deo eligi ut utilis ad salutem; sed non potest sic eligi; siquidem redditur utilis per peccatum, inquit per illud ut futurum constituit formaliter in ratione permissionis; Deus autem nequit amare peccatum; ergo &c. Respondeo ad majorem, debere eligi qualitatem utilitatem remota, non formaliter, & reduplicative, sed tantum materialiter, & specificative, quatenus scilicet per Scientiam Medium videtur utilis, non ob aliquam necessariam connexionem, quam habeat cum ipsa utilitate remota, sed quam habeat ex malitia, & libera hominis determinatione conditionata, per quam infallibiliter, non necessitate antecedente, sed consequente ponetur extra causas.

Tom. I.

Neque in hoc datur aliqua repugnans; siquidem de facto, ut communiter admittitur, Deus eligit permissionem unius peccati minoris, ut alia plura, & majora evitent, quam tamen non eligit reduplicative quâ utili, amando ipsam utilitatem, sed tantum specificative, quatenus scilicet per Scientiam Medium, suppositâ determinatione hominis conditionata, eam vider utili. Ad illud,

quod additur de constitutione permissionis per peccatum, dicimus, non constitui per illud formaliter, sed per donationem concursus indifferenter, & auxiliis sufficientibus cum negatione auxilii congrui connotando ipsum peccatum conditio nate futurum cognitum per Scientiam Medium indirecte, & in obliquo. Dixi supra utilitate remota, quia proximè est etiam utilis ad salutem per pœnitentiam, & alias virtutes, secundum quam utilitatem potest amari reduplicative.

Argues 6. Permissio peccati non potest eligi efficaciter, quin etiam sic eligatur pœnitentia, per quam conductus ad salutem; sed Deus nequit sic eligere pœnitentiam, aliqui saltem mediante eligeret ipsum peccatum, quod ipsa pœnitentia supponit; ergo &c. Respondeo primò negando minorem, & ejus probationem, ut latè probavimus supra d. 2. a. n. 661. nam electio, & prædefinitione pœnitentia non est voluntas positiva peccati, sed tantum permissione, cùm hæc tantum requiratur, & sufficiat ad pœnitentiam ipsam ex peccato securitatem.

Respondeo secundò cum P. Soar. cit. à num. 14. negando majorem: potest enim, inquit eligi ut interveneri ad humilitatem, qua etiam sine peccato haberi potest, & si aliquando illud supponit, id est tantum per accidens. Non placet P. Arriaga cit. num. 26. nam quando Deus eligeret ipsam permissionem in ordine ad humilitatem; aut haec humilitas est aliquid indeterminata, & in communi abstractu ab illa, qua oritur ex cognitione proprii peccati, & ex cognitione alicuius imperfectionis physicæ; aut est illa, quam homo determinat elicere ex cognitione proprii peccati: Non prima; siquidem permissione peccati ad eam non determinat, neque Deus habet eam actum ad ipsum objectum confusum, & indeterminatum: Si secunda, talis humilitas non minus supponit peccatum, quam pœnitentia; ergo si permissione non potest amari in ordine ad hanc, quin etiam ametur peccatum, etiam non poterit amari in ordine ad illam, quia etiam amabitur peccatum: aut si potest sic amari in ordine ad illam, etiam poterit sic amari in ordine ad pœnitentiam.

Argues 7. Permissio peccati non est aliquid positivum, sed negativum; cùm sit negatio auxiliis efficaci; sed prædestinationis effectus debet esse aliquid positivum; ergo &c. Respondeo negando minorem; nam mors justi est negatio; siquidem est privatio vitae; & tamen data in hac, aut illa occasione, in qua decedit cum gratia finali, ad vitandum in alia mortem aeternam, est effectus prædestinationis, ut supra diximus.

Argues 8. Deus non potest amare peccatum, neque illud eligere ut medium ad salutem; ergo neque sic poterit amare, neque eligere ejus permissionem; consequenterque hæc non potest esse prædestinationis effectus. Respondeo negando consequentiam; diversa ratio est, quia peccatum de se est malum; & non ita est ejus permissione, sed de se est indifferens ad bonum, aut ad malum

Qq 2

Ium juxta finem intentum, qui si fuerit honestus, qualis est beatitudo, ad quam ipsa permissio potest ordinari, etiam illa honesta erit, & ut talis poterit a Deo eligi, & amari.

189. Instabis: Deus non potest amare permissio-
nem peccati, ut permissio est; alioqui cum per-
missio ut sic dicat donationem auxilii sufficientis,
ut sufficiens est, & hoc ut sic dicat negationem
consensus, hæc autem formaliter sit peccatum,
si Deus vellet tale auxilium ut sic, velleret etiam
peccatum; sed hoc non est dicendum; ergo ne-
que illud, ex quo sequitur. Respondeo negan-
do majorem, ad cuius probationem dicimus,
Deum tribueret illud auxilium positivè, quatenus
habet sufficientiam ad ponendum conser-
sum, & non positivè, sed tantum permisiviè,
quatenus habet negationem illius; quæ nega-
tio cum non sit per se annexa ipsi auxilio, sed
tantum ex mala, & libera hominis determina-
tione, quam Deus prævidet per Scientiam Medi-
am, idè non sequitur, quod Deus, licet
velit tale auxilium ut sic, velit etiam ipsum
peccatum.

190. Argues 9. Illud, cuius oppositum est de se
majus bonum, non potest esse beneficium; sed
auxilium efficax ad vitandum peccatum est majus
bonum, quæ illius negatio, quæ in permis-
sione ipsius peccati reperitur; ergo hæc non
potest esse beneficium; consequenterque neque
prædestinationis effectus. Respondeo majorem
esse absolute falsam; nam secundum se majus
bonum est vita temporalis, quæ ejus carentia;
bona valetudo, quæ ejus carentia; & habere
esse, quæ illud non habere; & tamen quia hic,
& nunc cuiuslibet negatio utilior est ad vitam
eternam, idè majus bonum reputatur juxta il-
lud Christi Domini de Iuda, Matth. 26. ibi: Bo-
num erat ei si natus non fuisset homo ille.

191. Patet ratione, quia cum bonitas cuiuslibet rei
definenda sit in ordine ad subiectum ratione fi-
nis, ad quem ei magis inservit, accidere potest,
quod una res, quæ secundum se melior erat ad
aliquem finem inferiorem, non ita sit in ordine
ad alios fines superiores, sed ad hos magis in-
serviat ejus negatio, in quo eventu hæc repu-
tabitur majus beneficium, ut reputatur in exem-
plis adductis. Unde ad minorem argumentum di-
cimus, vocationem congruam posse quidem esse
utiliorem ad vitandum peccatum furti v. g. &
non ita esse utiliorem ad actus penitentia, hu-
militatis, & similes, ad quos potest magis in-
servire ejus negatio, & illi magis inservire
salutem, in quo eventu hic, & nunc majus be-
neficium erit ejus negatio, quæ ipsa vocatio
congrua.

DISPUTATIO V.

De Reprobatione.

SECTIO I.

*Quid sit, & an detur in Deo
Reprobatio?*

DIFFICULTAS 1. Qualia sunt re-
probitorum nomina? Dico 1.
Eorum, qui damnantur, plura
sunt in Sacris Litteris nomina
dicuntur enim odio habiti, va-
fa contumelia, & ira apta in
interitum. Rom. 9, dicuntur
etiam despici, Ecclesiast. 7. Psalm. 26. & 137.
expulsi, Luc. 13, expulsi, Rom. 11. Proverb. 14. Psal.
118. & 87. profecti, Jerem. 6. foras ejecti, miseri, &
expulsi, Joan. 6. & 15. & Matt. 13.

Dico 2. Hoc nomen *reprobis* in Scriptura solet
usurpari absoluè pro improbo, seu peccatore, ut
constat Eccles. 9. ibi: Speciem mulieris multi admiri-
tati, reprobri facti sunt. Et 1. Cor. 9. Ne forte cum
aliis predicatorum, ipse reprobis officiar. Et 2. Cor. 13.
Nisi forte reprobri esis. Et 2. Tim. 3. Reprobi circa
fides. Et ad Hebr. 6. Proferens spinas ac tribulos,
reproba est, & maledicto proxima: Nunquam tamen
invenimus expressè sumptum ad significandos dam-
natos ad peccatum eternam, ut notat P. Soar. lib. 5.
de prædest. cap. 1. num. 1. & P. Vajq. 1. part. d. 9.
cap. 4. sed à Theologis transfertur ad illos signi-
ficandos, sive sint damnati ad solam peccatum dam-
ni, ut sunt qui cum solo originali decadunt, sive
etiam ad peccatum sensus, ut qui decadunt cum
peccatis personalibus, sive apud Scholasticos
idem est reprobus, atque damnatus.

Dico 3. Duo sunt frequentiora nomina, quibus
Scholastici solent quolibet non prædestinationis ap-
pellare: Primum est nomen *reprobis*, quod adae-
quatè correspondet reprobationi, quatenus hæc
potest accipi non solum pro scientia judicantis ali-
quid esse malum, sive dignum ut rejiciatur; sed
etiam pro libera electione voluntatis decurrentis
aliquid ut malum, & indignum rejicere; quæ duæ
significationes colliguntur ex significazione appro-
bationis juxta illud Actor. 2. *ESVM Nazarenum*
Virum approbatum. Secundum nomen est *præscriti*,
non quia prædestinationis Deus non prescribit,
cum prædestinatione sit ipsa scientia approbationis;
& Deus specialiter eos agnoscat, & præsciat, ut
patet ex illo Joan. 10. *Cognoço oves meas*. Et ad
Rom. 11. Non repulit Dominus plebem suam, quam
præscivit. Et 2. Tim. 2. *Novit Dominus qui sunt*
ejus; sed quia restringitur ad perditos, quasi corum
distinctivum à prædestinationis, ea ratione, quæ
solemus distinguere, & vocare animalium no-
mine ea, quæ sunt irrationalia, & distinguun-
tur ab homine, licet homo sit etiam animal.
Quamvis autem inter Scholasticos præsciri abso-
lutè dicti, solum intelligentur reprobri; nihilomi-
nus præscientia absolute dicta, non solet pro repro-
batione usurpari.

Difficultas 2. Utrum in Deo detur reprobatio?
Affirmative. Est de fide. Ita P. Soar. lib. 5. de præ-
dest.